

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ WB ELECTRONICS S.A.**

za okres 2017 roku

Data publikacji – 23 maja 2018 r.

Ożarów Mazowiecki

Spis treści:

INFORMACJE OGÓLNE	3
1 INFORMACJE NT. JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	4
1.1 Organy zarządzające i nadzorujące.....	4
1.1.1 Zarząd.....	4
1.1.2 Rada Nadzorcza.....	4
1.2 Kapitał zakładowy Emitenta.....	5
1.3 Informacja o akcjonariacie.....	5
1.4 Akcje własne.....	6
1.5 Informacje o oddziałach i zakładach	7
2 SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA GRUPY	7
2.1 Analiza wyników Grupy.....	7
2.2 Informacja nt. zarządzania ryzykiem finansowym	7
2.3 Opis zasad sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego	9
3 OPIS DZIAŁALNOŚCI	9
3.1 Informacje o produktach oraz świadczonych usługach	9
3.1.1 WB ELECTRONICS	9
3.1.2 FLYTRONIC	10
3.1.3 RADMOR	10
3.1.4 AREX.....	10
3.1.5 MINDMADE	11
3.1.6 WBE TECHNOLOGIES.....	11
3.2 Zdarzenia istotne wpływające na działalność Grupy.....	11
3.2.1 Umowa na dostawę systemów teleinformatycznych wraz z oprogramowaniem.....	11
3.2.2 Podjęcie działań w celu optymalizacji struktury finansowania działalności Grupy Kapitałowej WB Electronics	11
3.2.3 Informacja nt. podjęcia decyzji o emisji obligacji.....	12
3.2.4 Współpraca z mBank S.A.....	12
3.2.5 Informacja nt. emisji obligacji.....	12
3.2.6 Informacja nt. przedterminowego wykupu i umorzenia obligacji.....	12
3.2.7 Umowa Inwestycyjna z Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych	12
3.3 Istotne zdarzenia po dniu bilansowym.....	12
3.4 Inne wydarzenia.....	13
3.5 Zadania realizowane w dziedzinie badań i rozwoju	13
4 PERSPEKTYWY ROZWOJU SPÓŁKI I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA	14
5 OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH	14
5.1 Opis działalności Grupy WBE.....	15
5.1.1 Model biznesowy	15
5.1.2 Pozycja na rynku i konkurencja	15
5.1.3 Strategia Grupy	18
5.1.4 Przewagi konkurencyjne	20
5.1.5 Dostawcy i odbiorcy.....	21
5.1.6 Interesariusze.....	21
5.2 Polityki dotyczące zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji.....	22
5.3 Jakość produkowanych wyrobów.....	22
5.4 Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	23
5.5 Zatrudnienie.....	24

5.6	Środowisko naturalne	25
5.7	Społeczności lokalne	26
5.8	Pomoc publiczna.....	26
5.9	Pozostałe zagadnienia.....	26
5.9.1	Korupcja.....	26
5.9.2	Prawa człowieka.....	27
5.10	Ryzyko związane z działalnością Grupy WBE	27
5.10.1	Zarządzenie ryzykiem	27
5.10.2	Czynniki ryzyka i zagrożenia	27
5.10.3	Ryzyko dotyczące zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji	31
5.11	Zgodność z regulacjami.....	32
6	DANE REJESTROWE	32
7	PODPISY OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH	34

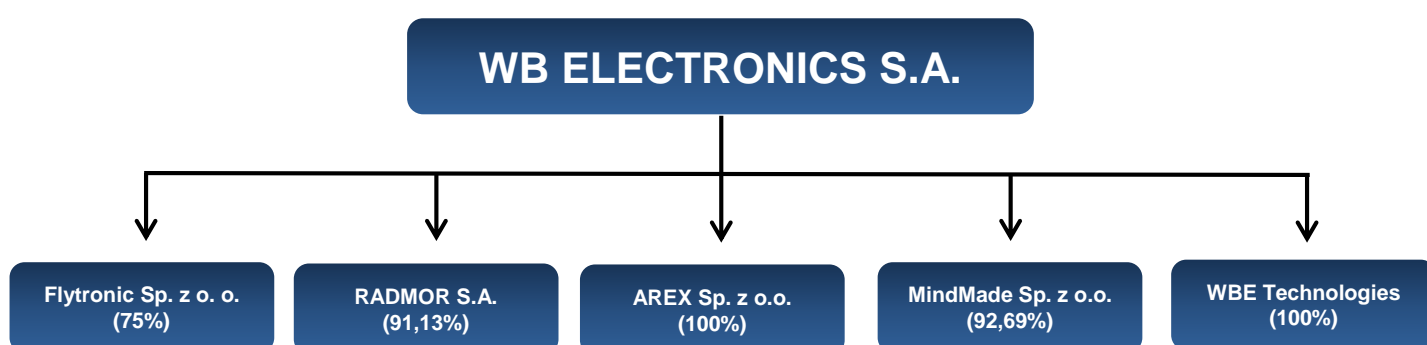
Informacje ogólne

WB Electronics S.A. (dalej: „Spółka”, „Emitent”, „WBE”) powstała w wyniku przekształcenia spółki WB Electronics Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim zarejestrowanej 13.03.2002 roku pod numerem KRS 0000096901 (XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie).

Przedmiotem działalności Jednostki Dominującej jest produkcja i dostarczanie elektroniki wojskowej, oprogramowania oraz usług związanych z integracją pojazdów wojskowych, a także zintegrowane systemy dowodzenia i łączności, w tym także urządzenia radiokomunikacji oraz Bezzałogowe Systemy Powietrzne.

WBE jest Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej WB ELECTRONICS S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa WB”, „Grupa WBE”), powstała w grudniu 2009 roku w wyniku zakupu przez WB ELECTRONICS S.A. („Spółka”, „Emitent”, „WBE”) 75% udziałów Flytronic Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gliwicach („Flytronic”, „Flytronic Sp. z o.o.”). W roku 2011 Grupa powiększyła się o spółki RADMOR Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdyni („RADMOR”, „RADMOR S.A.”), Zakład Automatyki i Urządzeń Pomiarowych AREX Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni („AREX”, „AREX Sp. z o.o.”) oraz MindMade Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie („MindMade”, „MindMade Sp. z o.o.”). W skład Grupy Kapitałowej wchodzi również spółka bezpośrednio zależna WBE Technologies SDN. BHD. z siedzibą w Kuala Lumpur (Malezja).

Poniżej Emitent prezentuje strukturę organizacyjną uwzględniającą Emitenta oraz jednostki bezpośrednio zależne wchodzące w skład Grupy WB Electronics S.A.:

Informacje nt. udziału Emitenta w kapitale zakładowym jednostek zależnych na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania zamieszczono poniżej.

	Jednostka zależna	Posiadana liczba akcji/udziałów	Udział w kapitale zakładowym
	Flytronic Sp. z o.o	4 800	75%
	RADMOR S.A.*	918 898	91,13%
	Zakład Automatyki i Urządzeń Pomiarowych AREX Sp. z o.o.	5 952	100%
	MindMade Sp. z o.o	56 241	92,69%
	WBE TECHNOLOGIES SDN. BHD.	500 000	100%

* RADMOR S.A. posiada 71,43% udziałów w spółce zależnej GALWANIZERNIA - RADMOR Sp. z o.o. (GALWANIZERNIA - RADMOR)

* RADMOR S.A. posiada 100% udziałów w spółce zależnej MECHANIKA - RADMOR Sp. z o.o. (MECHANIKA - RADMOR)

W 2017 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca istotne zmiany w strukturze Grupy WBE tj. takie, które w istotny sposób wpływałyby na dotychczasowy model biznesowy Grupy WBE.

1 Informacje nt. Jednostki Dominującej

1.1 Organy zarządzające i nadzorujące

1.1.1 Zarząd

Na dzień 1 stycznia 2017 roku skład Zarządu Spółki przedstawiał się następująco:

- Piotr Wojciechowski – Prezes Zarządu
- Adam Bartosiewicz – Wiceprezes Zarządu

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania skład Zarządu Emitenta nie uległ zmianie.

1.1.2 Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2017 r. skład Rady Nadzorczej Emitenta przedstawiał się następująco:

1. Andrzej Golonko – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Anita Bartosiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
3. Irena Wojciechowska – Członek Rady Nadzorczej,
4. Mariusz Banaszuk – Członek Rady Nadzorczej,
5. Mateusz Buzuk – Członek Rady Nadzorczej.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego miały miejsce zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej Spółki przedstawiał się następująco:

1. Andrzej Golonko – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Anita Bartosiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
3. Adam Bruliński – Członek Rady Nadzorczej,
4. Marcin Piasecki – Członek Rady Nadzorczej,
5. Mateusz Buzuk – Członek Rady Nadzorczej.

1.2 Kapitał zakładowy Emitenta

W trakcie 2017 r. kapitał zakładowy Emitenta wynosi 500.000,00 PLN i dzieli się 10.000.000 akcji imiennych o wartości nominalnej 0,05 zł każda. Wszystkie ww. akcje Spółki są uprzywilejowane w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Emitenta wynosi 12.400.000 akcji imiennych, w tym 10.000.000 wyemitowanych w ramach podstawowego kapitału oraz 2.400.000 akcji wyemitowanych w ramach kapitału warunkowego. Wszystkie ww. akcje Spółki są uprzywilejowane w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy.

1.3 Informacja o akcjonariacie

Zmiany w strukturze akcjonariatu Spółki w 2017 roku do dnia sporządzenia sprawozdania

W dniu 29 września 2017 r. Warsaw Equity Investments Sp. z o.o. zbył poza systemem obrotu 1.100.000 akcji Spółki uprawniających do 2.200.000 głosów i aktualnie nie posiada udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego tj. w dniu 13 marca 2018 roku podjęte zostały wskazane w umowie inwestycyjnej czynności skutkujące nabyciem akcji Spółki przez Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych w związku z czym:

- Fundusz objął w ramach kapitału warunkowego akcje nowej emisji uprawniające do 24% udziału w kapitale zakładowym/głosach w Spółce za łączną kwotę 128 mln zł, które to środki zostaną wykorzystane na finansowanie rozwoju Grupy Kapitałowej WB Electronics;
- podjęto uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki jak również zawarto umowy na podstawie których po spełnieniu okoliczności wskazanych w Umowie, w latach 2018-2019 wyemitowane zostaną dla Akcjonariuszy Założycieli oraz Inwestora warranty subskrypcyjne uprawniające do objęcia akcji w ramach kolejnej emisji akcji po cenie ustalonej w Umowie, w oparciu o rozliczenie których to warrantów określone zostaną docelowe parametry zaangażowania Funduszu w Spółkę.

Ponadto w dniu 14 marca 2018 roku Spółka nabyła od jej akcjonariusza w osobie Pana Mariusza Banaszuka 1.300.000 akcji własnych w celu ich dobrowolnego umorzenia.

Struktura akcjonariatu

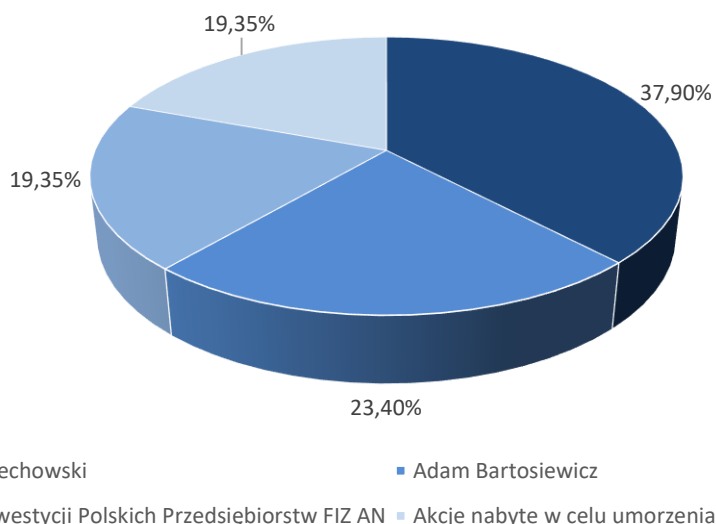
Wykaz akcjonariuszy Spółki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania przedstawia poniższa tabela.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów	Procentowy udział w kapitale/głosach
Piotr Wojciechowski	4 700 000	9 400 000	37,90%
Adam Bartosiewicz	2 900 000	5 800 000	23,40%
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych*	2 400 000	4 800 000	19,35%
Akcje nabyte w celu umorzenia	2 400 000	4 800 000	19,35%
Razem:**	12 400 000	24 800 000	100,00%

* akcje wyemitowane w ramach kapitału warunkowego

** w tym 2 400 000 akcji wyemitowanych w ramach kapitału warunkowego

Aktualną strukturę akcjonariatu Emitenta z udziałem poszczególnych Akcjonariuszy w kapitale zakładowym/ogólnej liczbie głosów prezentuje poniższy diagram:

1.4 Akcje własne

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 23 sierpnia 2017 roku podjęło uchwały w sprawie nabycia od akcjonariuszy Spółki, innych niż Panowie Adam Bartosiewicz oraz Piotr Wojciechowski, wszystkich akcji posiadanych przez tych akcjonariuszy.

W dniu 1 września 2017 roku pomiędzy Spółką a Warsaw Equity Investment Sp. z o.o. zawarta została warunkowa umowa nabycia akcji Spółki w celu ich umorzenia, natomiast w dniu 29 września 2017 roku w związku z zapłatą przez Spółkę wynagrodzenia w wysokości 44 mln zł z tytułu ww. transakcji nastąpiło przeniesienie własności wszystkich tj. 1.100.000 akcji posiadanych dotychczas przez Warsaw Equity Investment Sp. z o.o. na rzecz Emitenta.

Ponadto po zakończeniu okresu sprawozdawczego tj. w dniu 14 marca 2018 roku Spółka nabyła od jej akcjonariusza w osobie Pana Mariusza Banaszuka 1.300.000 akcji własnych za łączną kwotę 52 mln zł w celu ich dobrowolnego umorzenia.

Spółki zależne na posiadały akcji Emitenta.

1.5 Informacje o oddziałach i zakładach

Spółka prowadzi działalność w siedzibie przy ul. Poznańskiej 129/133 w Ożarowie Mazowieckim oraz w Gliwicach przy ul. Płażyńskiego 38. Jednostka dominująca nie posiada oddziałów lub zakładów.

Podmioty zależne nie posiadają oddziałów i zakładów a ich działalność prowadzona jest wyłącznie w siedzibach spółek.

2 Sytuacja ekonomiczno-finansowa Grupy

2.1 Analiza wyników Grupy

W 2017 roku przychody ze sprzedaży Grupy WB wyniosły 300,9 mln PLN wobec 354,8 mln PLN na koniec roku 2016, co stanowi spadek o 53,8 mln PLN i zmianę 15,2% w ujęciu r/r.

Wynik netto roku 2017 ukształtował się na poziomie 33,3 mln PLN przy 26,1 mln PLN na koniec roku 2016, co oznacza wzrost o 27,5%.

Suma bilansowa Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 554,1 mln PLN i uległa zwiększeniu o 52,5 mln PLN tj. o 10,5% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania Grupy Kapitałowej wyniosły na koniec 2017 roku 299,4 mln PLN i były wyższe od kapitałów własnych, które wyniosły 173,2 mln PLN.

Zobowiązania długoterminowe na koniec 2017 r. wyniosły 108,6 mln PLN i były znacznie wyższe od zobowiązań długoterminowych na koniec 2016 r. co związane było m.in. z emisją obligacji oraz zaciągnięciem kredytu obrotowego.

Zobowiązania krótkoterminowe na koniec 2017 roku wyniosły 120,7 mln PLN.

Ponadto istotną pozycję w bilansie Grupy stanowią rozliczenia międzyokresowe, które wyniosły 37,4 mln PLN na koniec 2017 r., w tym:

- długoterminowe 12,3 mln PLN;
- krótkoterminowe 25,1 mln PLN.

2.2 Informacja nt. zarządzania ryzykiem finansowym

Efektywne zarządzanie finansowe musi uwzględniać zarówno wyniki uzyskiwane z tytułu bieżącej działalności jak też nieodłącznie związane z jej prowadzeniem ryzyko finansowe. W Grupie WBE można zidentyfikować następujące, uznane za kluczowe, obszary ryzyka występujące w dziedzinie finansów.

Ryzyko kredytowe - jest to ryzyko poniesienia przez Grupę WBE strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe wiąże się głównie ze ściągalnością należności.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym polega na monitorowaniu ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz poziomu ryzyka, jak również przeprowadzanie oceny wiarygodności kredytowej i wyznaczanie limitów na ryzyko i premii z tytułu ryzyka w stosunku do wszystkich klientów (nabywców). Grupa monitoruje na bieżąco

wysokość przeterminowanych należności, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi i dokonuje odpisów aktualizujących.

Ryzyko utraty płynności finansowej - rozumiane jest, jako ryzyko utraty lub ograniczenia zdolności do regulowania bieżących zobowiązań w toku normalnej działalności Grupy WBE przy typowym dla jej działalności profilu przepływów pieniężnych (strukturalne ryzyko płynności), jak i wystąpienia nieprzewidzianych, co do terminu i wielkości wydatków w konsekwencji nadzwyczajnych lub nietypowych wydarzeń. Grupa WBE zarządza ryzykiem płynności dopasowując profil dostępności rezerwy płynności, tj. wielkości i terminów dostępnych środków pieniężnych do profilu zapotrzebowania na środki pieniężne wynikającego z charakterystyki przepływów pieniężnych zapewniając jednocześnie dostępność środków na wypadek wystąpienia niespodziewanych wydatków.

W zakresie zarządzania płynnością Grupa WBE koncentruje się na szczegółowej analizie wpływu należności oraz bieżącym monitoringu rachunków bankowych. Efektywność inwestycji, zgodnie z zasadami zarządzania płynnością, wymaga stałego monitorowania. W celu ograniczenia ryzyka płynności i zapewnienia stabilności źródeł finansowania Grupa WBE dywersyfikuje źródła finansowania zewnętrznego oraz kierunki inwestowania nadwyżek środków pieniężnych analizując przy tym standing instytucji finansowych, z którymi współpracuje w tym zakresie.

Ryzyko walutowe – związane jest z możliwym występowaniem zmian w generowanych przepływach pieniężnych wskutek zmienności kursów walutowych, w których te wielkości są denominowane. Wymogiem płynącym z przyjętej polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej jest identyfikowanie przyszłej ekspozycji netto Spółki na ryzyko walutowe. Z uwagi na fakt, że Grupa WBE realizuje znaczną część przychodów w walutach PLN, EUR i USD a większość kosztów ponosi w PLN, występuje ryzyko kursowe, które może mieć wpływ na wielkość przychodów. W 2017 r. sprzedaż eksportowa stanowiła 29,6% przychodów ze sprzedaży. Największą część eksportu w 2017 r. stanowiły przychody w walucie EUR pochodzące z Afryki Północnej, Wietnamu oraz Malezji. Grupa nie korzysta z instrumentów finansowych zabezpieczających ryzyko walutowe jednakże wahania kursów walutowych przy wysokim poziomie marży realizowanej na kontraktach eksportowych będą miały relatywnie ograniczony wpływ na wynik finansowy.

Ryzyko stopy procentowej – związane jest z zawartymi umowami kredytów i pożyczek, a także z aktywami finansowymi w postaci portfela dłużnych papierów wartościowych oraz lokat bankowych. W stosunku do powyższych Grupa WBE stara się operować w oparciu o oprocentowanie zmienne, kalkulowane w korelacji ze stawkami rynkowymi (międzybankowymi). W zakresie działalności zabezpieczeniowej czynności realizowane na polu ryzyka stopy procentowej, w przedmiocie identyfikacji ekspozycji czy dozwolonego instrumentarium, analogiczne są – z uwzględnieniem różnic specyficznych – do tych, prowadzonych w obszarze ryzyka walutowego.

Ryzyko towarowe - związane jest z możliwym wystąpieniem zmian w generowanych przychodach/przepływach pieniężnych wskutek, przede wszystkim, zmienności cen towarów, a także wahań w zakresie popytu na oferowane przez Grupę WBE produkty/usługi. Celem zarządzania ryzykiem towarowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, przy jednoczesnej optymalizacji zwrotu z ryzyka. Aktualnie przygotowywana polityka zarządzania ryzykiem towarowym przewiduje wykorzystanie w procesie zarządczym specyficznych modeli ekonometrycznych i nałożenie określonych limitów na ryzyko cenowe, kalkulowanych w oparciu o miary statystyczne. Limity dla ryzyka wolumetrycznego wyrażone będą w jednostkach ilościowych i oparte o koncepcję skuteczności metod prognostycznych realizowanych w spółkach należących do Grupy WB. Określanie bieżących limitów

i badanie poziomu ich użycia będzie, w ramach procesu zarządzania ryzykiem towarowym realizowane w sposób ciągły.

2.3 Opis zasad sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Rok obrotowy i podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym i trwa 12 kolejnych miesięcy. Sprawozdanie finansowe Spółki podlega obowiązkowi corocznego badania na podstawie przepisów Ustawy o rachunkowości.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości zamieszczone zostało w ramach publikowanego wraz z niniejszym sprawozdaniem Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej WB Electronics skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2017.

3 Opis działalności

3.1 Informacje o produktach oraz świadczonych usługach

3.1.1 WB ELECTRONICS

Emitent działa na rynku uzbrojenia od 1997 r. oferując nowoczesne produkty, usługi i systemy zarządzania polem walki dla sektora zbrojeniowego. Sprawdzone i zaawansowane technicznie autorskie rozwiązania zagwarantowały Emitentowi pozycję czołowego w Polsce producenta i dostawcy elektroniki specjalnej oraz nowoczesnych systemów C4I dla SZRP oraz dla wielu armii zagranicznych. Doświadczenia w modernizacji sprzętu wojskowego na rynkach międzynarodowych oraz własne technologie pozycjonują Emitenta wśród czołowych integratorów systemów zarządzania polem walki (ang. BMS) na świecie. W ramach BMS, Emitent oferuje najnowsze rozwiązania produktowe konsekwentnie zwiększając ofertę własnych produktów w celu objęcia systemem zarządzania szerokiego spektrum środków bojowych na kolejnych poziomach dowodzenia.

WB Electronics S.A. prowadzi działalność na najbardziej zaawansowanym technologicznie i rentownym rynku wojskowym integracji produktów oraz systemów uzbrojenia w system zarządzania polem walki. W ramach integracji systemów Emitent oferuje szeroki portfel wyrobów elektronicznych i oprogramowania komputerów. Emitent posiada zespoły konstruktorów o kompetencjach umożliwiających zarówno zaprojektowanie gotowego produktu (w tym również konstruktorów mechaników i technologów), jak również oferuje wsparcie klientom w aplikacji tych produktów do konkretnych zastosowań (zespół zabudów pojazdów i zespół programistów realizujący oprogramowanie użytkowe). Produkty Emitenta koncentrują się na obszarze łączności (łączność foniczna, cyfrowa, przewodowa i bezprzewodowa), przetwarzania informacji (komputery pojazdowe i przenośne, routery) oraz oprogramowania dedykowanego do ww. urządzeń. Relatywnie nową kategorią produktów oferowanych przez spółkę są sensory: głowice optoelektroniczne (głównie do UAV) oraz czujniki chemiczne. Z punktu widzenia zastosowanych technologii, urządzenia te łączą zaawansowaną elektronikę z mechaniką precyzyjną.

Dodatkowe uzupełnienie funkcjonalne oferty Emitenta stanowią rozwiązania kryptograficzne, wymagające kompetencji zarówno w dziedzinie konstrukcji elektronicznych, jak też oprogramowania. Emitent ma

ugruntowaną pozycję na rynku krajowym, zarówno poprzez upowszechnienie jej rozwiązań w wojsku (systemy artyleryjskie ZZKO TOPAZ, system łączności FONET, BSL FLYEYE zostały wprowadzone na stan uzbrojenia w Rzeczypospolitej Polskiej), jak też uznanie kompetencji i fachowości przez MON, czołowe zakłady przemysłu zbrojeniowego (Rosomak S.A., HSW) i instytucje badawczo-rozwojowe. Dzięki temu Emitent uczestniczy w licznych tzw. dialogach technicznych organizowanych przez MON, jak też jest zapraszany do udziału w celowych konsorcjach projektowych organizowanych przez inne podmioty polskiego przemysłu obronnego. Zarząd Emitenta od wielu lat dąży do zapewnienia obecności na rynkach międzynarodowych. Przedmiotem oferty są głównie rozwiązania sprawdzone w kraju (FONET, ZZKO TOPAZ, BSL - FlyEye). W powyższych kategoriach produktów spółka uważana jest za firmę o czołowej pozycji międzynarodowej, konkurencyjnej w stosunku do koncernów międzynarodowych. Dowodem wysokiej jakości oferowanych produktów i usług Emitenta są kontrakty zdobyte w ostatnich latach.

3.1.2 FLYTRONIC

Flytronic Sp. z o.o., spółka założona w 2008 r. przez inżynierów-pasjonatów wywodzących się z Politechniki Śląskiej – Wojciecha Szumińskiego i Grzegorza Krupę. Od początku działalności firma nastawiona była na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych w zakresie mechaniki, elektroniki i informatyki w obszarze przemysłu lotniczego. Flytronic jest autorem rozpoznawczego miniBSP FlyEye, który jako pierwszy został wdrożony do służby w Wojsku Polskim. Po sukcesie FlyEye, który sprawdził się w warunkach bojowych w Afganistanie, Flytronic rozszerzył działalność o badania w zakresie awioniki, systemów łączności szerokopasmowej, programistycznych dotyczących np. tworzenia oprogramowania symulacyjnego dla potrzeb lotnictwa. Firma ukierunkowała się również na tworzenie nowych platform bezzałogowych. W 2014r. Flytronic uruchomił ośrodek szkolenia dla operatorów BSP. Flytronic to pierwsza firma w Polsce z certyfikatem Urzędu Lotnictwa Cywilnego uprawniającego do produkcji statków powietrznych kategorii specjalnej.

3.1.3 RADMOR

RADMOR S.A., największy polski producent sprzętu radiokomunikacji ruchomej UKF FM. Przedsiębiorstwo o kilkudziesięcioletniej tradycji, sięgającej 1947 r. Firma związana z Gdynią i regionem Pomorza. Od zawsze kojarzona z innowacyjnością, zawsze w czołówce rankingów – pierwsze miejsce w rankingu innowacyjnych firm dziennika „Rzeczpospolita”. Spółka oferuje szeroką gamę profesjonalnych rozwiązań jak radiotelefony doreczne, przewoźne i stacjonarne, radiomodemy i moduły transmisji danych, wojskowe radiostacje osobiste, plecakowe i przewoźne. Oferowane produkty trafiają do większości służb mundurowych w Polsce. Wysoka jakość produktów RADMOR potwierdza ich sprzedaż na liczne rynki zagraniczne. Radiostacje spółki używane są m.in. w Malezji i państwach Ameryki Południowej. Poprzez jednostkę zależną świadczone są również usługi polegające na nakładaniu różnorodnych powłok galwanicznych i lakierniczych na elementy metalowe.

3.1.4 AREX

AREX Sp. z o.o., firma działa na rynku od 1989 r. początkowo zajmując się produkcją przetworników pomiarowych różnych wielkości fizycznych. Impulsem do rozwoju firmy było opracowanie w 1994 r. systemu automatycznego elektrycznego ogrzewania rozjazdów. Firma zaczęła współpracować z czołowymi uczelniami technicznymi, kształtując swoją specjalizację w dziedzinie sterowania napędami elektrycznymi, sterowania uzbrojeniem oraz zestawów treningowych do różnego rodzaju uzbrojenia. AREX, jako dostawca technologii brał udział w wielu wojskowych projektach, takich jak zestaw artyleryjsko-rakietowy ZUR-23-

2KG Jodek-G, zdalnie sterowanym stanowiskiem uzbrojenia ZSMU-127 Kobuz, śmigłowcem wsparcia bojowego W-3PL Głuszec i kompanijnym modułem ogniowym 120 mm moździerzy samobieżnych Rak.

3.1.5 MINDMADE

MindMade Sp. z o.o., firma powstała w 2010 r. jako centrum kompetencyjne i badawczo-rozwojowe, profilowane w kierunku rynku telekomunikacji, łączności, telemetrii i teleautomatyki. Głównymi rozwiązaniami oferowanymi przez MindMade są systemy transmisji danych oparte o rozwiązanie InQL, stanowiące bezpieczną i wydajną platformę routerową zapewniającą stabilną i gwarantowaną transmisję danych w oparciu o równoczesne wykorzystanie wielu mediów. Jednym z kluczowych rozwiązań jest również Platforma Integracji Komunikacji (PIK), wielosystemowe rozwiązanie integrujące różne technologie radiokomunikacyjne wykorzystywane przez służby mundurowe. Jednym z produktów MindMade jest urządzenie do podwodnej i bezstykowej transmisji danych i mocy elektrycznej.

3.1.6 WBE TECHNOLOGIES

WBE TECHNOLOGIES Sdn Bhd jest jedną ze spółek zależnych WB GROUP. Firma ma swoją siedzibę w Kuala Lumpur w Malezji i koncentruje się na obsłudze gwarancyjnej, dostawach części zamiennych i zapewnia kompleksową obsługę logistyczną programów WB GROUP w regionie Azji Południowo-Wschodniej. Drugim ważnym obszarem działalności WBE TECHNOLOGIES są działania marketingowe i promocyjne na rynku malezyjskim oraz w krajach regionu.

3.2 Zdarzenia istotne wpływające na działalność Grupy

3.2.1 Umowa na dostawę systemów teleinformatycznych wraz z oprogramowaniem

W dniu 14 kwietnia 2017 r. Spółka powzięła informację o podpisaniu przez drugą stronę tj. podmiot wchodzący w skład Polskiej Grupy Zbrojeniowej (Zamawiający), umowy dostawy na rzecz tego podmiotu systemów teleinformatycznych wraz z oprogramowaniem. Wartość Umowy wynosi ok. 170 mln zł netto tj. 209 mln zł brutto. Umowa będzie realizowana w okresie do sierpnia 2024 r. O zawarciu ww. umowy Spółka informowała raportem bieżącym ESPI nr 1/2017.

3.2.2 Podjęcie działań w celu optymalizacji struktury finansowania działalności Grupy Kapitałowej WB Electronics

Zgodnie z uzyskanymi w dniu 24 lipca 2017 r. informacjami akcjonariusze Spółki rozpoczęli rozmowy z potencjalnym inwestorem finansowym, które dotyczą możliwości przystąpienia tego podmiotu do Spółki. Zgodnie z uzyskanymi przez Spółkę informacjami, potencjalne zmiany w akcjonariacie, o których mowa powyżej byłyby zgodne z interesem Spółki oraz jej akcjonariuszy w szczególności z uwagi na możliwość pozyskania od potencjalnego inwestora dodatkowych środków na finansowanie rozwoju Grupy Kapitałowej WB Electronics. Mając powyższe na uwadze jak również z uwagi na spodziewany wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy i inwestycje związane z rozwojem Spółki oraz jej Grupy Kapitałowej, Zarząd Emitenta i pozostali akcjonariusze Spółki rozpoczęli w tym samym dniu wstępne działania skierowane na optymalizację struktury finansowania w zakresie zapewnienia długoterminowego finansowania, zwiększenia dostępności środków obrotowych jak również zwiększenia linii gwarancyjnych pod kontrakty eksportowe. W tym celu Spółka rozpoczęła analizę struktury posiadanych oraz dostępnych produktów bankowych w zakresie możliwości zwiększenia finansowania gwarancyjnego, kredytów (inwestycyjnego i obrotowego), jak również ewentualnego przeprowadzenia emisji obligacji celem wykonania zobowiązań wynikających z aktualnie wyemitowanych obligacji Spółki wymagalnych w 2017 roku przy równoczesnym rozważaniu możliwości pozyskania dodatkowych środków na finansowanie rozwoju Grupy Kapitałowej WB Electronics.

3.2.3 Informacja nt. podjęcia decyzji o emisji obligacji

W dniu 10 sierpnia 2017 roku Zarząd Emitenta podjął decyzję w sprawie emisji obligacji zwykłych do łącznej kwoty 110 mln zł (Obligacje).

3.2.4 Współpraca z mBank S.A.

W dniu 4 września 2017 roku Emitent uzgodnił z mBank S.A. warunki współpracy w zakresie finansowania działalności bieżącej w ramach której zawarta została umowa o kredyt obrotowy wysokości 35 mln zł z terminem udostępnienia do końca października 2017 roku oraz aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym na mocy którego, kwota kredytu począwszy od dnia 19 września 2017 roku uległa zwiększeniu limitu z 20 mln zł do 30 mln zł. O zawarciu ww. dokumentów Emitent informował w raporcie bieżącym ESPI nr 7/2017.

3.2.5 Informacja nt. emisji obligacji

W dniu 30 października 2017 roku podjął uchwałę w sprawie emisji do 80.000 obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł tj. o łącznej wartości nominalnej do 80.000.000 zł (Obligacje). Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przekazane w raporcie ESPI 11/2017 z 30 października 2017 r.

W dniu 3 listopada 2017 roku nastąpiło rozliczenie oferty obligacji w ramach, której Spółka wyemitowała 80.000 obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł tj. o łącznej wartości nominalnej 80.000.000 zł (Obligacje). W konsekwencji dniem emisji Obligacji jest 3 listopada 2017 roku.

3.2.6 Informacja nt. przedterminowego wykupu i umorzenia obligacji

W dniu 3 listopada 2017 roku Spółka dokonała przedterminowego wykupu 38.300 obligacji serii 1/2014 tj. obligacji wyemitowanych w 2014 roku, o łącznej wartości nominalnej wynoszącej 38.300.000 zł. Jednocześnie zgodnie z postanowieniami art. 74 ust. 1 Ustawy o obligacjach, w dniu 3 listopada 2017 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę, na mocy której postanowił umorzyć ww. obligacje.

3.2.7 Umowa Inwestycyjna z Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych

W dniu 9 listopada 2017 roku pomiędzy akcjonariuszami Spółki w osobach Panów Piotra Wojciechowskiego oraz Adama Bartosiewicza (Akcjonariusze Założyciele) a zarządzanym przez Polski Fundusz Rozwoju, Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych (Fundusz) zawarta została umowa inwestycyjna na mocy której określone zostały warunki zaangażowania kapitałowego Funduszu w Spółkę. Szczegółowe informacje nt. ww. umowy Spółka przekazała raportem bieżącym ESPI nr 14/2017.

Po spełnieniu wskazanych w umowie inwestycyjnej okoliczności warunkujących możliwość zaangażowania Funduszu w Spółkę, w dniu 13 marca 2018 roku podjęte zostały wskazane w umowie czynności skutkujące nabyciem akcji Spółki przez Fundusz.

3.3 Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego Emitent wprowadził 80.000 obligacji serii 1/2017 do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu Catalyst organizowanym przez BondSpot S.A.

Poza zdarzenia opisanymi w ramach niniejszego sprawozdania nie wystąpiły inne istotne wydarzenia jakie miały miejsce po dniu bilansowym.

3.4 Inne wydarzenia

W 2017 roku Grupa WB realizowała podpisane w latach ubiegłych kontrakty w Malezji, Wietnamie, Azji oraz Afryce Północnej. Realizacja prac przebiegała zgodnie z założeniami, jakość i organizacja pracy została bardzo wysoko oceniona przez zamawiających jak i użytkowników systemów dostarczanych przez Grupę WB.

W połowie maja, jeden z krajów członkowskich NATO, odebrał od Spółki pierwszą partię produkcyjną Bojowego Bezzałogowego Systemu Powietrznego WARMATE. System ten został zakupiony dla sił specjalnych i będzie wykorzystywany operacyjnie.

W sierpniu 2017 roku Grupa WB postanowiła wprowadzić do swojej oferty technologie napędów do mobilnych platform elektrycznych. Rozwój nowych systemów oparty będzie o już istniejący w Grupie WB potencjał technologiczny a także o nowo opracowane kompetencje pozyskane również przy współpracy z partnerami zewnętrznymi. Jeden z projektów w nowo rozwijanych obszarach kompetencyjnych Grupy WB uzyskał rekomendację do dofinansowania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 działanie 1.1, poddziałanie 1.1.1 – Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa. W ramach tego projektu Zakład Automatyki i Urządzeń Pomiarowych AREX Sp. z o.o. z Gdyni należący do Grupy WB opracuje technologię toru przetwarzania energii na potrzeby platform mobilnych do masy całkowitej 3,5T.

W październiku 2017 roku zaprezentowaliśmy, po raz pierwszy publicznie, nowy system obserwacji i dowodzenia dla pojedynczego żołnierza U-GATE. U-GATE jest system C4ISR-E(xtended) rozszerzającym świadomość sytuacyjną żołnierza na współczesnym polu walki o możliwość samodzielnego kierowania precyzyjną amunicją krążącą. Dzięki zastosowaniu technologii poszerzonej rzeczywistości (Augmented Reality-AR), operator sił specjalnych zyskuje niespotykane dotąd zdolności orientacji w bieżącej sytuacji na polu walki.

W listopadzie 2017 roku podpisana została umowa na dostawy dla Wojska Polskiego zestawów Amunicji Krążącej WARMATE. System Amunicji Krążącej WARMATE, który na mocy podpisanej umowy trafi na wyposażenie jednostek sił specjalnych i oddziałów lekkiej piechoty WP, jest rozwijany w Grupie WB od ponad dwóch lat. System WARMATE oparty jest na bezzałogowych platformach powietrznych wyposażonych w różnego rodzaju głowice bojowe. W grudniu 2017 roku pierwsze zestawy Amunicji Krążącej WARMATE zostały przekazane do Regionalnej Bazy Logistycznej.

W kwietniu br. Grupa WB podpisała z Ministerstwem Obrony Malezji oraz lokalnym producentem DRB-HICOM Defence Technologies Sdn. Bhd (DEFTECH) umowę offsetową dotyczącą współpracy w zakresie transferu technologii. Umowa zakłada lokalne tworzenie i rozwój systemów ILS (Integrated Logistic Support) oraz MRO (Maintenance, Repair and Operations) oraz rozwój projektów i technologii bezzałogowych systemów powietrznych UAV w oparciu o własne rozwiązania, przekazywane na rzecz technologicznych partnerów malezyjskich.

3.5 Zadania realizowane w dziedzinie badań i rozwoju

Realizowana niezmiennie od początku istnienia Grupy strategia rozwoju poprzez tworzenie własnych zaawansowanych technicznie rozwiązań wymusza stałą aktywność w obszarze prac badawczo-rozwojowych. Priorytetem jest stały rozwój podstawowych produktów – systemów łączności FONET, systemów kierowania ogniem TOPAZ, systemów obserwacji BSL FLYEYE oraz radiostacji. Dodatkowo prowadzone są

intensywne prace badawcze, jak również prace rozwojowe nad nowymi produktami, najistotniejsze z nich, z którymi Zarząd Jednostki Dominującej wiąże duże nadzieje to: radiostacja PERAD, przyrządy rozpoznawania skażeń, radiostacja przewoźna GUARANA, Bojowy Bezzałogowy System Powietrzny klasy mikro Warmate oraz systemy do ochrony informacji.

4 Perspektywy rozwoju Spółki i przewidywana sytuacja finansowa

Działalność WBE koncentruje się na tworzeniu zaawansowanych technicznie unikalnych rozwiązań dla sektora obronnego. Podstawowym elementem umożliwiającym realizację takiej strategii są prace badawczo rozwojowe dlatego Spółka dominująca wraz z Jednostkami zależnymi w dalszym ciągu będzie koncentrowała znaczącą część swoich zasobów w tym obszarze. Priorytetowe zadania w tym zakresie to:

- prace rozwojowe nad flagowym produktem Emitenta – Pokładowym Systemem Łączności Wewnętrznej FONET,
- prace rozwojowe nad systemami kierowania ogniem dla artylerii,
- prace badawcze nad radiostacją osobistą żołnierza (wspólnie z RADMOR S.A.),
- prace badawcze oraz rozwojowe nad systemami obserwacji opartymi na bezpilotowych środkach latających (wspólnie z FLYTRONIC Sp. z o.o.),
- rozwój współpracy z technicznymi uczelniami wyższymi oraz ośrodkami badawczymi.

Systematyczna modernizacja oraz powiększanie gamy produktów wymaga od Spółki prowadzenia aktywnych działań marketingowych. W tym zakresie Spółka zamierza:

- rozwijać współpracę z dotychczasowymi partnerami,
- uczestniczyć w targach i wystawach organizowanych w krajach potencjalnych klientów,
- organizować pokazy oraz prezentacje sprzętu Grupy WB w warunkach polowych,
- organizować akcje reklamowe w prasie branżowej.

Spółka będzie realizowała swoje zamierzenia zgodnie ze strategią opracowywaną dla każdego rynku zbytu indywidualnie.

W roku 2018 kontynuowane będą prace obejmujące realizację kontraktów podpisanych w latach ubiegłych jak i roku bieżącym. Zarząd Spółki zakłada utrzymanie bazy przychodowej na podobnym poziomie.

5 Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

W ramach niniejszego sprawozdania zamieszczone zostało oświadczenie w sprawie informacji niefinansowych o którym mowa w art. 55 ust. 2b) w związku z art. 49b ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Z uwagi na rozwiązania organizacyjne i korporacyjne funkcjonujące w ramach Grupy WBE jak również z uwagi na prowadzenie działalności w specyficznej branży oświadczenie zostało sporządzone w oparciu o własne zasady uwzględniające wymogi ustawy o rachunkowości.

Zakres ujawnionych informacji w ramach oświadczenia został dokonany w oparciu o kryterium istotności, przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących działalności Grupy WBE. Głównymi czynnikami branżowymi pod uwagę w toku powyższej oceny były branża w której działa Grupa WBE, otoczenie rynkowe, zakres oddziaływania na społeczność lokalną i środowisko naturalne.

Mając powyższe na uwadze Emitent wyjaśnia, iż w oświadczeniu na temat informacji niefinansowych nie pominięto informacji, które mogłyby mieć istotny wpływ na rzetelność opisu wpływu Grupy WBE na zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji.

5.1 Opis działalności Grupy WBE

5.1.1 Model biznesowy

Grupa na polskim rynku zajmuje pozycję integratora systemów uzbrojenia, która w innych krajach np. Unii Europejskiej czy USA, zajmowana jest przez znacznie większe firmy (tzw. Tier-1: Boeing, Thales, Raytheon, General Dynamics itp.). Grupa poprzez współpracę z dostawcami platform bojowych (HSW, ROSOMAK i inni) świadczy pełen zakres usług, związanych z projektowaniem i dostawą systemów elektronicznych, informatycznych, oprogramowania specjalistycznego, które stanowią o nowoczesności i konkurencyjności ich produktów.

W modelu biznesowym Grupa od początku zakładano dynamiczny wzrost eksportu, dla którego uczestnictwo w krajowych programach (ZZKO TOPAZ, ROSOMAK, KRAB/REGINA, WR-40 LANGUSTA, KRYL i inne) stanowić miało rodzaj „dźwigni”, były to bowiem znaczące projekty (ilościowo, wartościowo i technologicznie), widoczne za granicą przez co promujące firmę i jej rozwiązania, kreujące dobrą reputację i rozpoznawalną w świecie markę.

Model ten wymaga indywidualnego podejścia do każdego projektu oraz znacznego udziału wykwalifikowanej kadry inżynierskiej wszystkich specjalności (stąd główny koszt Emitenta to wynagrodzenia pracowników). Dzięki temu jednak firma tworzy rozwiązania modułowe, programowalne – elastycznie konfigurowalne i łatwo optymalizowane pod kątem wszelkich zastosowań.

Produkty takie jak FONET, stanowiący klucz do rozwiązań systemowych Emitenta – trafiły do ponad 30 armii świata, w tym do USA (gdzie ma szansę stać się standardowym wyposażeniem nawet 100 tys. pojazdów), czy Indii – co pokazuje uniwersalność podejścia projektowego firmy.

Dodatkową wartością oferty Emitenta na rynkach zagranicznych jest transfer technologii stanowiących własność firmy, które przy sprzedaży systemów uzbrojenia, są bardzo atrakcyjne dla odbiorców a zwykle nie mogą być oferowane przez wielkie koncerny, ponieważ stanowią własność rządów, które finansowały ich opracowanie.

Nowym elementem strategii Emitenta jest wykorzystanie technologii wypracowanych na rzecz wojska w obszarach zastosowań cywilnych, o podobnych wymaganiach dotyczących odporności, niezawodności i wytrzymałości jak m.in. przemysł wydobywczy (napędy i systemy zasilania), służby cywilne (systemy bezpiecznej łączności) itp.

5.1.2 Pozycja na rynku i konkurencja

Rynek krajowy

Ugruntowana pozycja Grupy w dziedzinie łączności pokładowej (FONET) oraz dowodzenia artylerią (ZZKO TOPAZ) poparta znaczącym eksportem tych systemów i sprzedanymi licencjami m.in. do USA, zapewnia

stabilność zamówień na kilka najbliższych lat, można również oczekiwać zdobycia zamówień w nowych obszarach, w tym w kategorii systemów C4ISR, systemów bezzałogowych (BSL) oraz kryptografii. Potencjał Grupy dysponującej znaczącym kapitałem i aktywami a także udokumentowanym doświadczeniem w integracji i dostawach podobnych systemów stawia ją w korzystnej pozycji wobec podmiotów mniejszych lub mniej w tym obszarze doświadczonych. Współpraca z HSW, czołową firmą budującą sprzęt artyleryjski, powiązaną umowami konsorcjalnymi z Grupą, występującą jako bezpośredni dostawca do MON, dodatkowo tę pozycję umacnia. HSW jest włączona do PGZ. Należy wziąć pod uwagę, że w strukturach PGZ znajdują się podmioty, których obszar działalności – niezależnie od posiadanych kompetencji i doświadczeń – może stanowić o planach tworzenia analogicznych do Grupy rozwiązań w zakresie systemów dowodzenia (np. PIT–RADWAR S.A.) czy innych rozwiązań w dziedzinie szeroko pojętej elektroniki wojskowej (ZM Tarnów). Te działania mogą powodować napięcia pomiędzy Grupą i podmiotami należącymi do PGZ, choć możliwa jest także jeszcze ściślejsza współpraca niż to ma miejsce nawet obecnie w przypadku HSW czy ROSOMAK.

W dziedzinie BSL Emitent i związane z nim podmioty (Flytronic) niewątpliwie posiadają największe doświadczenie w kraju, Emitent jest jedynym w Polsce dostawcą operacyjne funkcjonujących w SZRP systemów BSL. Wspólnie z Flytronic posiada już pięcioletnie doświadczenie w eksploatacji i produkcji bezzałogowych statków powietrznych w kraju. Powoduje to, że potencjalni konkurenci krajowi mają znaczne zapóźnienie technologiczne i produkcyjne w stosunku do Grupy. Tym niemniej, znaczna ilość podmiotów w Polsce deklaruje swoje kompetencje i gotowość do realizacji prac badawczo–rozwojowych oraz produkcji systemów bezzałogowych. Biorąc jednak pod uwagę możliwości Emitenta, należy uznać, że Grupa skupia zarówno potencjał techniczno–przemysłowy z dziedzin związanych z budową systemów BSL, ma wieloletnie doświadczenie we wsparciu logistycznym dla użytkowników w MON i SG a operując na rynku międzynarodowym może tworzyć na rzecz MON rozwiązania bardzo kompleksowe i konkurencyjne cenowo. Interesująca możliwość rozszerzenia obszaru działalności Grupy na systemy sterowania uzbrojeniem (średnie kalibry) w powiązaniu z krajowymi systemami optoelektronicznymi, w oparciu o duży program ZSSW pozwoli na stworzenie krajowej specjalizacji w tym zakresie. Oprócz dostaw tych rozwiązań do ZSSW, istnieje potencjalna możliwość włączenia ich w program modernizacji KTO ROSOMAK, czołgów Leopard i innych. W dalszej perspektywie możliwe jest zainteresowanie tymi wyrobami rynków zagranicznych (już dziś analogiczne rozwiązania wraz towarzyszącą im optoelektroniką wykorzystywane są przez Emitenta przy realizacji ZZKO TOPAZ na rzecz klienta zagranicznego). Powodzenie tego kierunku działań w dużym stopniu zależeć będzie od determinacji Zarządu jak również akceptacji MON w zakresie ZSSW. Emitent w zakresie systemów sterowania uzbrojeniem znacznie wyprzedza inne krajowe rozwiązania, zainteresowany jest pozyskiwaniem systemów optoelektronicznych z PCO.

Rynki zagraniczne

Na stałym od lat poziomie utrzymuje się sprzedaż do USA i Węgier. Ponowne zainteresowanie systemem FONET wykazuje partner ze Słowacji w związku z planowanym zakupem transporterów kołowych. Przełom lat 2013 i 2014 przyniósł dwa istotne kontrakty (FONET, ZZKO TOPAZ) w Afryce Północnej, będące zwieńczeniem kilkuletniej aktywności na tym rynku. Oba te projekty mają szansę na kontynuację w znacznie jeszcze szerszym zakresie w następnych latach (począwszy od przełomu 2017/2018).

Od ośmiu lat Emitent realizuje w ramach konsorcjum 7 podmiotów międzynarodowych z liderem, państwowym malezyjskim przedsiębiorstwem DRB–HICOM Defence Technologies Sdn.Bhd DefTech, program AV8x8 obejmujący dostawę 256 kołowych transporterów opancerzonych. Kontrakt ten wartości ponad 34.000.000 EUR od roku 2015 przeszedł z fazy badawczo–rozwojowej do dostaw seryjnych. Oznacza

to znaczny wzrost przychodów z tego rejonu. Współpraca oraz obecność Grupy na rynku malezyjskim rośnie. Zarząd przewiduje w kolejnych latach kolejne kontrakty eksportowe na tym rynku w innych programach.

Pozytywnie rozwija się współpraca z podmiotami wietnamskimi. Pierwsze kontrakty wartości ok. 250.000 USD zostały zrealizowane w roku 2013, w roku 2014 nastąpił dynamiczny wzrost eksportu do tego kraju. Grupa prowadzi rozmowy w kierunku pozyskania kolejnych zamówień z tego kraju obejmujące oferty różnych podmiotów z Grupy. W kolejnych latach Zarząd przewiduje wzrost eksportu do tego kraju. W wyniku intensywnych działań marketingowych w ostatnich latach w tym regionie, można spodziewać się kontraktów w Tajlandii, Indonezji i na Filipinach.

W kategorii Interkomów (wyrobów klasy FONET) światową konkurencję stanowią firmy takie jak Thales, Cobham–Chelton, General Dynamics. Na dzień dzisiejszy FONET wraz ze swoim licencyjnym odpowiednikiem RF7800i produkowanym przez Harris RF Communication (USA) jest liderem światowym jeśli chodzi o sprzedaż nowoczesnych interkomów cyfrowych. Systemy FONET i RF7800i (produkowany w USA na bazie umowy zakupu licencji przez Harris RF Communication) są kupowane głównie do nowych programów budowania systemów C2/C4ISR. Jest systemem stale rozwijanym, głównie z uwagi na rosnące możliwości mikroelektroniki, a także technologii sieciowych. Według szacunków Zarządu ilość krajów użytkujących system FONET przekracza 30. Zarząd przyjął politykę uruchamiania produkcji licencyjnych w kolejnych krajach na zasadach OEM lub pełnego transferu technologii (taka produkcja została ostatnio uruchomiona w Afryce Północnej). FONET jest w tej chwili najbardziej powszechnym i rozpoznawalnym na rynku światowym polskim produktem przemysłu obronnego. Łączna liczba nowych instalacji przekroczyła 6000 w tym w SZRP jest ich ponad 1500. Zarząd przewiduje wzrost dynamiki nowych instalacji w latach 2018–2021 do 2000–4000 rocznie. Tak duża liczba instalacji buduje w perspektywie kilkunastu lat silne zapotrzebowanie odbiorców na rozbudowę, modernizację i inne usługi związane eksploatacją systemu FONET w poszczególnych armiach. Zarząd kolejnych latach wykorzysta synergii w Grupie rozszerzając zakres oferty powiązanej z systemem FONET o sensory i środki łączności bezprzewodowej. Pierwsze kontrakty oferowania kompletnych systemów w ramach Grupy są już w realizacji w Malezji i krajach Ameryki Południowej. Pełna własność intelektualna i dokumentacji, niezależność od innych producentów, unikalność rozwiązań konstrukcyjnych i softwarowych powodują, że sukces systemu FONET na rynkach światowych jest ogromnym osiągnięciem – stanowiący lokomotywę promocyjną całej Grupy. Powszechność stosowania systemu FONET na rynkach międzynarodowych w tym w szczególności w USA buduje na przyszłość perspektywy przychodowe dla całej Grupy. FONET jako system łączności pojazdowej jest wyrobem stosunkowo łatwo sprzedawalnym (jego wdrożenie nie pociąga zmian w systemie dowodzenia a także pozwala na połączenie w jednym systemie radiostacji i sprzętu łączności nowych i starszych generacji). Aktualnie Emitent koncentruje swoje wysiłki na sprzedaży m.in. systemu FONET na kilku kluczowych rynkach. Coraz większy obszar sprzedaży związany jest z zacieśniającą się kooperacją z dostawcami pojazdów wojskowych w kraju i zagranicą, gdzie System FONET oferowany jest jako integralne wyposażenie pojazdu.

Emitent od 2001 r. dostarcza ZZKO TOPAZ do SZRP, w których jest on standardowym wyposażeniem. ZZKO TOPAZ stał się bazą dla aktualnie eksploatowanych i nowo tworzonych systemów ogniowych. Przełomowe znaczenie w międzynarodowej obecności i akceptacji tego rozwiązania jest użycie ZZKO TOPAZ w ramach polskiego kontyngentu ISAF (Afganistan) do obrony dwóch baz. System ZZKO TOPAZ wraz działami Dana 152 mm pokazał w pełni swoje zalety i jest jednym z nielicznych tego typu rozwiązań na świecie legitymującym się użyciem bojowym. To powoduje, rosnące zainteresowanie różnych krajów w pozyskaniu systemu ZZKO TOPAZ głównie dla celów modernizacji eksploatowanych systemów ogniowych jak i nowo tworzonych. Mimo, że większość krajów prowadzi własne prace nad budową

podobnych rozwiązań, jak podają informacje prasowe duża część systemów nie weszła do produkcji seryjnej ze względu na problemy techniczne. W kraju aktualnie nie ma konkurencji dysponującej porównywalnym do Emitenta doświadczeniem. To otwiera ogromne szanse dla eksportu w powiązaniu z produkcją kooperacyjną w wielu krajach świata – szczególnie eksploatujących sprzęt poradziecki. W zakresie modernizacji systemów poradzieckich – system ZZKO TOPAZ nie ma na świecie realnej konkurencji. Konkurencja dotyczy rozwiązań lokalnych głównie opartych o technologie i kalibry zachodnie. Dotyczy to rozwiązań izraelskich (Elbit), francuskich (Thales), niemieckich (Rheinmetall Defence), amerykańskich (Northrop Grumman), indyjskich (Bharat Electronics). Biorąc pod uwagę, że systemy artyleryjskie przewidziane są do eksploatacji przez okres 50 lat i więcej, a większości użytkowanych w armiach systemów wyprodukowana była w latach 1970–1990 i są one na półmetku swojego okresu życia, oznacza to silny trend modernizacyjny pozwalający na utrzymanie tych rozwiązań w służbie przez okres kolejnych 20–30 lat, gdzie głównym obszarem modernizacji jest instalacja nowych systemów komunikacji, kierowania ogniem oraz modernizacja podwozi i silników. Za nowymi systemami dowodzenia idzie rozbudowa pododdziałów artylerii o nowoczesne systemy rozpoznawcze w szczególności BSL czy pojazdy wyposażone w systemy optoelektroniczne. Grupa dysponuje wszystkimi technologiami w tym zakresie co powoduje, że kolejnych kilku latach Grupa przewiduje pozyskanie w kolejnych krajach kontraktów eksportowych w tym zakresie.

ZZKO TOPAZ wszedł jako standardowy system dowodzenia ogniem na wyposażenie armatohaubicy KRAB (DMO REGINA) i moździerza 120 mm RAK (KMO RAK), co przyniosło Grupie wieloletnie kontrakty zarówno na poziomie Emitenta (ponad 250.000.000 PLN do 2022 r.) jak i na poziomie spółek zależnych – Arex i Radmor.

Poniżej zaprezentowano główne kierunki sprzedaży spółek z Grupy oraz podmioty konkurencyjne.

5.1.3 Strategia Grupy

Strategia rozwoju Grupy została oparta o przewidywany rozwój sektora zbrojeniowego w kraju oraz na rynkach międzynarodowych.

Strategia rozwoju Grupy w Polsce uwzględnia założenia programu rozwoju krajowego rynku zbrojeniowego opublikowane przez Rząd Polski w Programie Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w 2014 roku (wraz z późniejszymi korektami). Strategia rozwoju Grupy konserwatywnie zakłada udział na poziomie min. 2% budżetu modernizacji SZRP. Zwiększanie tego udziału jest możliwe zarówno w wyniku ostatnich zmian w priorytetach modernizacyjnych SZRP jak i w wyniku stałego rozszerzania oferty produktowej Grupy, jak choćby bardzo udane wejście w obszar precyzyjnych środków rażenia (amunicja krążąca WARMATE), systemy zabezpieczenia baz (AMSTA), systemy automatyzacji uzbrojenia itp. W tym pierwszym przypadku Emitent sprzedał ten produkt kilku odbiorcom zagranicznym choć nie zanotował jeszcze sprzedaży do polskiego MON, co najlepiej świadczy o ugruntowanej międzynarodowej reputacji Emitenta oraz jakości oferty konkurującej z produktami z USA czy Izraela.

Niezmiennie, Grupa prowadzi aktywną działalność na rynkach międzynarodowych i kieruje swoją ofertę do odbiorców zagranicznych, w tym przypadku możliwości zwiększenia przychodów leżą dodatkowo w ośrodku zasięgu geograficznego i dotarciu z ofertą do nowych krajów (Afryka, Azja i Bliski Wschód).

Grupa na bazie posiadanych kompetencji zbudowanych w oparciu o technologie wojskowe, będzie rozwijała w sposób dynamiczny obecność w dużych projektach związanych z opublikowaną przez Ministerstwo Rozwoju Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. W szczególności dotyczy to dwóch obszarów:

- Elektromobilności – w obszarze budowy elektrycznych maszyn roboczych z krajowymi partnerami przemysłowymi i korzystając z finansowania prac badawczo-rozwojowych w ramach funduszy przyznawanych przez NCBiR; oraz
- Systemów Bezzałogowych dla zastosowań cywilnych – Grupa ma największe doświadczenie w kraju w zakresie usług cywilnych z wykorzystaniem bezzałogowych platform powietrznych BSP (wykonywała pilotażowe usługi dla energetyki, ochrony środowiska, policji, kolejnictwa, nadzoru i paszportyzacji gazociągów, lasów państwowych, kopalnictwa, górnictwa i wielu innych).

Planowane przychody Grupy w obszarze cywilnym w przeciągu 5 lat powinny wzrosnąć do 25% przychodów skonsolidowanych całej grupy. Na dzień dzisiejszy stanowią kilka procent w związku z tym główny nacisk analizy rynkowej położony jest na przychody ze sprzedaży wyrobów i usług o przeznaczeniu wojskowym.

Zgodnie z aktami prawnymi określającymi potencjalne nakłady na obszar obronności oraz wojska, rządowe wydatki majątkowe muszą wynosić minimum 20% budżetu MON, wydatki na badania i rozwój nie mniej niż 2,5% budżetu MON. Biorąc pod uwagę przyjęte wskaźniki wzrostu budżetu MON i jako referencyjny przyjmując budżet MON na rok 2017 wydatki majątkowe na modernizację techniczną sił zbrojnych oraz wydatki na prace badawczo rozwojowe w latach 2018–2023 kształtować się będą zgodnie z niżej pokazanym zestawieniem.

Grupa bierze udział w realizacji 10 z 14 pokazanych głównych kierunków modernizacji technicznej sił zbrojnych, bierze również aktywny udział w pracach badawczo-rozwojowych finansowanych przez MON. Ze względu na dużą ilość sprzętu wyprodukowanego w latach 2010–2015 znajdującego się na wyposażeniu sił zbrojnych coraz ważniejszą i szybko rosnącą pozycją przychodową Grupy są usługi serwisowe i modernizacje znajdujące się w innej podziałce budżetowej MON. Podpisane umowy ramowe wskazują na potencjalne przychody dla Grupy w latach 2018–2022 na poziomie ok 3% wydatków planowanych przez MON (ok 3 mld PLN). Niestety często zmieniające się priorytety, powodują że Zarząd prognozuje przychody znacznie mniej optymistycznie.

Strategia rozwoju na rynkach międzynarodowych zakłada bezpośredni marketing oraz sprzedaż systemów oferowanych przez Grupę do 17–20 kluczowych krajów. Według analiz rynkowych prezentowanych w opracowaniu Strategic Defence Intelligence The Global C2/C4ISR Market 2013–23 w latach 2015–2020 planowane wydatki w tych krajach związane tylko z wdrożeniem nowych systemów w zakresie łączności, systemów zarządzania polem walki (klasy C2/C4ISR) przekroczą 20 mld USD. W pozostałych krajach Grupa realizuje sprzedaż poprzez umowy licencyjne lub handlowe z partnerami strategicznymi.

Dalszy znaczący wzrost obrotów uzyskiwanych w kontraktach z rządami i instytucjami innych państw, będzie wymagał rozproszenia procesu finansowania produkcji na dostawców, przez zsumowanie ich potencjału ekonomicznego i ich dostosowanie się do wydłużenia terminów płatności, także zobowiązań ze strony Grupy. Zarząd przyjął już ten kierunek działań, reneocjując z dostawcami umowy handlowe, celem wydłużenia okresu kredytu kupieckiego do minimum 60 dni – optymalnie do 150 dni. Kolejnym krokiem Zarządu będzie zbudowanie mechanizmów uzyskania przez podmioty Grupy wsparcia ze strony rządowej w re-gwarancjach lub/i kredytowaniu kontraktów eksportowych do krajów szczególnie istotnych z punktu widzenia ekonomicznego lub politycznego interesu Rzeczypospolitej Polskiej. Biorąc pod uwagę, że Emitent i podmioty Grupy uczestniczą w szeregu zadań o kluczowym znaczeniu dla potencjału obronnego kraju, mają znaczny potencjał eksportowy w zakresie uzbrojenia – Zarząd szukać będzie silniejszych powiązań umownych, kontraktowych i nawet kapitałowych z podmiotami należącymi do Skarbu Państwa. Proces powiązań kapitałowych mógłby z jednej strony dotyczyć dokapitalizowania przez Skarb Państwa za pośrednictwem jednego z krajowych podmiotów przemysłu obronnego w celu zwiększenia potencjału Grupy i zacieśnienia

synergii z podmiotami produkującymi „ciężkie” systemy bojowe. Z drugiej strony Zarząd uważa, że posiadając odpowiednie środki byłoby właściwe pozyskanie pakietów kontrolnych w spółkach należących do Skarbu Państwa o profilu produkcji i kompetencjach pozwalających na uzyskanie synergii z Grupą. Zarząd na dzień dzisiejszy nie jest w stanie sprecyzować czy kapitałowe powiązania ze spółkami Skarbu Państwa są możliwe i których podmiotów ewentualnie by to mogło dotyczyć ze względu na wciąż niejasną strukturę tych spółek i niestabilizowaną wiedzę, co do zamiarów PGZ.

Zarząd nie odrzuca definitywnie sytuacji pozyskania silnego partnera zagranicznego jako akcjonariusza zarówno w Emitencie jak i w spółkach zależnych. Jednakże potencjalne transakcje kapitałowe w Grupie będą bardzo wnikliwie analizowane pod względem synergii produktowej i ekonomicznej w stosunku do wszystkich podmiotów Grupy jak i wpływu, jaki takie transakcje mogą wywierać na cały przemysł obronny w Polsce.

Rozwój Grupy w zależności od wzrostu eksportu, przychodów spółek zależnych oraz potencjału ekonomicznego może być ukierunkowany na nowe akwizycje zarówno w kraju jak i zagranicą. Proces potencjalnych przejęć kolejnych spółek uwarunkowany będzie w głównej mierze dostępem przejmowanego podmiotu do perspektywicznego rynku lub posiadaniem przez niego uzupełniających wobec Emitenta technologii i zdolności produkcyjnych. Kierunki ekspansji nie będą ograniczały się do podstawowego zakresu kompetencji spółki jakim są systemy elektroniczne. Zarząd analizuje w sposób ciągły sytuację na rynku krajowym i zagranicznym. W przypadku zaistnienia uzasadnionego działania w kierunku przejęcia innego podmiotu, Zarząd zrealizuje taką inwestycję w oparciu o środki własne i/lub instrumenty dłużne. Aktualnie Zarząd nie ma jednoznacznych i sprecyzowanych planów w tym zakresie.

Rozwój oferty produktowej

Strategia Grupy opiera się na dostarczaniu kompleksowych rozwiązań systemowych z dziedziny łączności, systemów: dowodzenia, nadzorowania granic, uzbrojenia, bezzałogowych, monitorowania systemów energetycznych, na rzecz odbiorców w kraju i za granicą.

Strategiczne kierunki rozwoju oferty Emitenta obejmują:

- Systemy C4ISR – zintegrowane systemy wsparcia dowodzenia oraz zobrazowania pola walki;
- Oprogramowanie – integracja platform i systemów;
- Elektronikę Specjalną – automatyzacja działań, łączność, sensory, komputery i terminale;
- Integrację Elektroniki Pojazdowej w pojazdach bojowych, dowódczych, rozpoznawczych, specjalistycznych oraz automatyzacja działań;
- Maszyny robocze elektryczne;
- Wykorzystanie cywilne systemów bezzałogowych; oraz
- Łączność specjalna, integracja łączności cywilnej i urządzenia z zakresie bezpiecznej łączności.

Oferowane przez Emitenta technologie bazują na wieloletnim doświadczeniu wynikającym z eksploatacji wdrożonych rozwiązań firmy oraz z uczestnictwa w międzynarodowych przetargach i długofalowej współpracy z najbardziej wymagającymi klientami z całego świata.

5.1.4 Przewagi konkurencyjne

- Spółka o strategicznym znaczeniu dla polskiej obronności;

- Największa prywatna firma działająca w branży zbrojeniowej w Polsce wykorzystująca najnowsze osiągnięcia naukowe i technologiczne;
- Długoletnia historia działalności w sektorze o wysokich barierach wejścia;
- Wysoko wykwalifikowany, doświadczony Zarząd oraz kadra inżynierska;
- Kompleksowa i innowacyjna oferta produktowa, liczne patenty i licencje;
- Wysokie zaplecze kapitałowe, badawcze i technologiczne;
- Dobra sytuacja finansowa Grupy;
- Zdywersyfikowany portfel kontraktów zapewniający możliwość obsługi zobowiązań z tytułu obligacji; oraz
- Ugruntowana pozycja międzynarodowa.

5.1.5 Dostawcy i odbiorcy

W ramach prowadzonej działalności spółki z Grupy WBE współpracują z szerokim gronem dostawców komponentów wykorzystywanych w produkcji, przy czym z uwagi na dużą konkurencję w tym obszarze oraz rozdrobnienie dostaw nie jest identyfikowane ryzyko związane z zakłóceniem dostaw surowców, komponentów oraz usług wykorzystywanych w procesie produkcyjnym. Proces zakupów realizowany jest na podstawie zamówień zgodnie z wyspecyfikowanymi wymaganiami. Wyroby pochodzące z zakupów, które mając bezpośredni wpływ na jakość produktu finalnego nabywane są u kwalifikowanych dostawców. Oczekiwania pod adresem dostawców i podwykonawców związane są ze świadomością wpływu ich dostaw lub usług na jakość wyrobów końcowych. Dostawcy są na bieżąco oceniani i okresowo weryfikowani przez pryzmat jakości dostaw, posiadanych certyfikatów i atestów, terminowości dostaw, czy warunków rozliczeń finansowych. W ramach systemu jakości funkcjonuje instrukcja odnosząca się do oceny i monitorowania kwalifikowanych dostawców i podwykonawców.

Z kolei po stronie odbiorców Grupa WBE współpracuje z klientami będącymi instytucjami rządowymi oraz dużymi korporacjami i tym samym udział tych podmiotów w procesie kształtowania produktów znajdujących się w ofercie Emitenta jest istotny. Mając powyższe na uwadze Emitent wskazuje, iż utrata istotnych kontrahentów z którymi dotychczas realizowana była współpraca może wpłynąć na zmniejszenie skali działalności Grupy WBE.

5.1.6 Interesariusze

Poniżej zamieszczono informacje nt. wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy Grupy WBE.

Interesariusz		Relacja/Oddziaływanie
zewnętrzny	rzędy państw	kreowanie zapotrzebowania na produkty oferowane przez Grupę WBE, komunikacja wymagań technicznych
	rząd RP	regulacje prawne, podatki, kreowanie zapotrzebowania na produkty oferowane przez Grupę WBE, komunikacja wymagań technicznych
	klient (inny niż rząd)	założenia techniczne, wymagania dotyczące jakości, odpowiedni poziom cen, obsługa posprzedażna
	banki	zwrot zaangażowanego kapitału wraz z odsetkami

	dostawcy	częste i regularne zamówienia, brak opóźnień w płatnościach
	konkurencja	przejęcie rynku, przejęcie wykwalifikowanych pracowników
	społeczeństwo/otoczenie lokalne	wpływ na środowisko i społeczności lokalne w których funkcjonują zakłady produkcyjne, działalność charytatywna
wewnętrzny	właściciele/inwestorzy	budowa pozycji rynkowej firmy, generowanie zysku
	pracownicy	stała praca, wysoki poziom wynagrodzeń, rozwój kompetencji

5.2 Polityki dotyczące zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji

W Grupie WBE nie we wszystkich obszarach, których dotyczy niniejszy pkt. zostały wprowadzone sformalizowane rozwiązania obejmujące np. kodeks etyczny, polityki, procedury, regulaminy czy regulacje o podobnym charakterze. Niemniej jednak zagadnienia społeczne, pracownicze, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji mają istotne znaczenie dla Grupy WBE jako organizacji.

Tym samym pomimo braku sformalizowanych rozwiązań/polityk w poszczególnych obszarach o których mowa powyżej wpływ spółek z Grupy Kapitałowej na ww. obszary realizowany jest w zgodzie z wszelkimi regulacjami prawnymi jak również w oparciu o wewnętrzny system uniwersalnych wartości i normy społeczne. Jednostka Dominująca prowadzi na poziomie Grupy WBE identyfikację poszczególnych aspektów, która jest ciągłą oceną wpływu działalności organizacji na otoczenie z uwzględnieniem zmian (m.in.: prawnych, gospodarczych i społecznych) jak również ocenia poszczególne zakresy wpływu z zachowaniem zasad należytej staranności. Aspekty są identyfikowane i oceniane zgodnie z odpowiednimi procedurami odnoszącymi się do identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka dla danego obszaru.

5.3 Jakość produkowanych wyrobów

Grupa WBE od wielu lat świadczy usługi na najwyższym poziomie, dbając jednocześnie o bezpieczeństwo pracowników i klientów oraz o to, by prowadzona działalność w jak najmniejszym stopniu oddziaływała na środowisko naturalne.

W większości spółek z Grupy WBE funkcjonuje system jakości działający w oparciu o normę ISO 9001:2015 tj. Systemy zarządzania jakością. Wymagania oraz normą AQAP-2110:2016- Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości w projektowaniu, rozwoju i produkcji i normą AQAP 2210. System funkcjonujący w oparciu o ww. normy wychodzi naprzeciw wymaganiom, jakie stawia współczesny rynek a jednocześnie umożliwia sprawne i zorganizowane działanie zapewniając przy tym dla poszczególnych obszarów należytą ostrożność w działaniu.

Ponadto WBE oraz większość spółek zależnych wdrożyły i certyfikowały Wewnętrzny System Kontroli, uprawniający do obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa.

Zakres systemu zarządzania jakością obejmuje projektowanie, produkcję i serwisowanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia oraz oprogramowania składającego się na ofertę Grupy. Funkcjonujący system oparty jest na

procesach umożliwiającą realizację polityki jakości i wynikających z niej celów jakościowych, a także wytwarzanie wyrobów i usług spełniających wymagania klientów.

W ramach relacji z klientem, w oparciu o system zarządzania jakością podejmowane są działania, które zmierzają do zrozumienia i zaspokojenia bieżących i przyszłych potrzeb i oczekiwań obecnych oraz potencjalnych klientów oraz użytkowników końcowych oraz mających zastosowanie wymagań prawnych i regulacyjnych. Niezależnie od powyższego funkcjonuje dedykowana procedura, która dotyczy badania satysfakcji klientów. Zdefiniowane w tej procedurze działania służące ocenie zadowolenia klientów obejmują m.in. bezpośrednie rozmowy z użytkownikami wyrobów, analizę informacji sporządzonych przez przedstawiciela odbiorcy wyrobu, analizę przyczyn i skutków powstałych uszkodzeń i awarii.

Wszystkie wyroby i usługi wytwarzane przez Grupę WBE powstają w oparciu o zaplanowane i zidentyfikowane procesy, począwszy od sprecyzowania wymagań, opracowania dokumentacji, procesu realizacji aż do przekazania gotowego wyrobu do klienta.

Podstawą do rozpoczęcia procesu produkcyjnego wyrobu jest dokumentacja konstrukcyjna, technologiczna i wykonawcza. Określa ona sposób i organizację produkcji oraz przewidziane do jej realizacji materiały a także niezbędne wyposażenie. Każdorazowo podczas realizacji kontraktów objętych rządowym zapewnieniem jakości (GQA) oraz na życzenie klienta opracowuje się plany jakości. Sporządza się je w celu zapewnienia klienta, że określone wymagania jakościowe danej umowy są odpowiednio zaplanowane i ukierunkowane, czynności wykonywane są w określonej kolejności jak również określona została odpowiedzialność za poszczególne działania.

Identyfikujemy wyspecyfikowane przez klienta wymagania, w tym dotyczące dostaw i działań po dostawie (warunki gwarancji, utrzymanie serwisu itd.) a następnie monitorowana jest ich realizacja.

W 2017 roku nie wystąpiły:

- incydenty związane z naruszeniem bezpieczeństwa produktów i usług oraz klientów;
- spory z odbiorcami w zakresie jakości produktów i usług;
- kary z tytułu nieodpowiedniej jakości produktów i usług.

Poniżej zamieszczono informacje nt. kluczowych certyfikatów posiadanych przez spółki z Grupy WBE.:

1. Certyfikaty potwierdzające zgodność z normą ISO 9001:2015 – WB Electronics S.A., Flytronic Sp. z o.o., Arex Sp. z o.o., Radmor S.A.
2. Certyfikaty potwierdzające zgodność z dokumentem standaryzacyjnym AQAP 2110:2016 - WB Electronics S.A., Flytronic Sp. z o.o., Arex Sp. z o.o., Radmor S.A.
3. Certyfikaty potwierdzające zgodność z Ustawą o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa (...) [WSK] - WB Electronics S.A., Flytronic Sp. z o.o., Arex Sp. z o.o., Radmor S.A.
4. Certyfikaty potwierdzające zgodność z dokumentem standaryzacyjnym AQAP 2210:2015 – WB Electronics S.A., Radmor S.A.
5. Certyfikat organizacji produkującej statki powietrzne kategorii specjalnej – Flytronic Sp. z o.o.

5.4 Bezpieczeństwo i higiena pracy

W poszczególnych spółkach Grupy WBE przyjęte zostały wewnętrzne regulacje określające realizację obowiązków Grupy WBE w obszarze organizacji pracy w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne

warunki pracy, zapewniających przestrzeganie przepisów oraz zasad bhp, oraz zapewnienie wykonania nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organ nadzoru nad warunkami pracy.

Spółki z Grupy WBE przywiązują dużą wagę do kształtowania dobrego i przyjaznego środowiska pracy. Poprzez realizacją różnych przedsięwzięć i inwestycji, które mają bezpośredni wpływ na przyjazne środowisko prac, wpływa się także na motywację, zadowolenie i funkcjonowanie pracowników.

Odpowiednie środowisko pracy, jako połączenie czynników ludzkich i fizycznych uwzględnia:

- kreatywne metody pracy i możliwości pełnego wykorzystania ludzkiego potencjału;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i wykorzystywania sprzętu ochronnego;
- zaspokajania potrzeb socjalnych pracowników
- przeciwdziałanie negatywnym i uciążliwym warunkom pracy.

W Grupie WBE w 2017 roku miał miejsce tylko jeden wypadek przy pracy który wydarzył się w Radmor S.A.

W 2017 roku nie zostały zidentyfikowane przypadki chorób zawodowych.

5.5 Zatrudnienie

Kluczowym zasobem mającym na działalność Grupy WBE jak również kluczowym czynnikiem sukcesu działalności jest wykwalifikowana oraz lojalna kadra pracownicza. Tym samym z punktu widzenia Grupy istotne jest odpowiednie podejście do praw pracowniczych, systemu wynagradzania, odpowiednich warunków pracy, świadczeń pozapłacowych czy rozwoju zawodowego.

Poniżej zamieszczono informacje nt. zatrudnienia w Grupie WBE w 2017 roku.

Wyszczególnienie	Średnia liczba zatrudnionych w 2017 roku	W tym	
		kobiety	mężczyźni
1. Pracownicy ogółem, w tym:	796	147	649
- pracownicy umysłowi	600	122	478
- pracownicy fizyczni	196	25	171
2. Uczniowie	0	0	0
3. Osoby na urloпах wychowawczych lub bezpłatnych	5	1	4

W Grupie WBE tylko w spółkach należących do Grupy Radmor S.A. funkcjonują związki zawodowe, które skupiają łącznie ok. 140 osób.

Pracownicy zatrudnieni w ramach Grupy Kapitałowej są uprawnieni do szeregu dodatkowych świadczeń pozapłacowych obejmujących w szczególności opiekę zdrowotną Allianz, dofinansowania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFSS) takie jak karty typu Benefit, dofinansowanie do wypoczynku we własnym zakresie (tzw. wczasy pod gruszą), dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci do lat 18, dofinansowanie do różnych form aktywnego spędzania czasu, np.: dopłaty do biletów wstępu do kina, teatru, koncerty, wystawy itp.

Dzięki kompetentnej kadrze Grupa jest dobrze przygotowana do współpracy z partnerami zagranicznymi. Dysponujemy odpowiednio wykształconą kadrą z dobrą znajomością języków obcych. Ponadto w firmie prowadzone są zajęcia z języka angielskiego, dostępne nieodpłatnie dla wszystkich pracowników.

W ramach Grupy WBE nie została wdrożona formalna polityka różnorodności w obszarze zatrudnienia. Niemniej działając w oparciu o powszechnie uznane normy i wartości społeczne, w zakresie zatrudnienia i polityki kadrowej Grupa WBE kieruje się równym traktowaniem tak w procesach rekrutacyjnych jak i w relacjach w okresie zatrudnienia pracowników. W tym celu podejmowane są działania w zakresie niedyskryminowania osób zatrudnionych w Grupie WBE zarówno na szczeblu kadry zarządzającej i kierowniczej, jak również wśród szeregowych pracowników. Pracownicy wykonujący pracę wpływającą bezpośrednio na jakość wyrobów powoływani są na stanowiska na podstawie posiadanego wykształcenia, odbytych szkoleń, umiejętności i doświadczenia. Wszyscy zatrudnieni są cyklicznie oceniani przez swoich przełożonych w celu określenia czy ich kwalifikacje są odpowiednie i czy mają zostać poddaniu dodatkowemu szkoleniu lub przekwalifikowaniu. Jednocześnie podczas planowania procesu kształcenia i szkolenia uwzględnia się doświadczenie m.in. doświadczenia zawodowe pracowników, ich wiedzę oraz posiadane kompetencje miękkie.

Niezależnie od wynagrodzenia za pracę pracownikom przysługuje możliwość skorzystania ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Środki te mogą zostać przeznaczone na dopłaty do wypoczynku, działalność kulturalno - oświatową, działalność sportowo – rekreacyjną, pomoc materialną zarówno w formie finansowej jak i rzeczowej (w tym zapomóg pieniężnych przyznawanych w wypadkach losowych), pomoc materialną przyznawaną w formie zapomogi zdrowotnej, pomoc na wniosek pracownika znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej oraz pożyczek zwrotnych i bezzwrotnych na cele mieszkaniowe.

Regulamin pracy zawiera również obowiązki w zakresie równego traktowania pracowników, przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu i mobbingowi oraz uprawnienia przysługujące pracownikom w związku z zaistnieniem incydentów mobbingu.

Ponadto regulamin pracy zawiera wykaz prac wzbronionych pracownikom młodocianym oraz kobietom.

W 2017 roku spółki z Grupy Kapitałowej nie były zaangażowane w żaden spór zbiorowy, jak również w 2017 roku nie wystąpiły akcje strajkowe z udziałem pracowników spółek z Grupy.

W 2017 roku nie wystąpiły zgłoszone/potwierdzone przypadki łamania praw człowieka czy mobbingu. Emitent nie identyfikuje przy tym szczególnych zagrożeń dla praw człowieka poza łańcuchem dostaw z jego udziałem

5.6 Środowisko naturalne

Działalność Spółki nie jest uciążliwa dla środowiska naturalnego. W roku 2017 nie zostały naruszone żadne przepisy prawa czy też normy ekologiczne. Spółka posiada wszystkie wymagane pozwolenia i decyzje związane z ochroną środowiska naturalnego, prowadzi wymaganą prawem sprawozdawczość oraz ponosi koszty i opłaty z tym związane.

Grupa WBE dokłada wszelkich starań, aby prowadzona działalność gospodarcza nie odbijała się negatywnie na środowisku naturalnym. Ze względu na charakter prowadzonej działalności spółki z Grupy podlegają przepisom ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo wodne, ustawy o odpadach oraz innym regulacjom środowiskowym. Obowiązki środowiskowe są realizowane na podstawie uzyskanych decyzji administracyjnych wydanych na podstawie ww. przepisów, bądź odpowiednich zgłoszeń dla każdej instalacji funkcjonującej w ramach Grupy WBE.

Spółki z Grupy WBE nie posiadają wdrożonych certyfikatów oraz norm związanych z ochroną środowiska naturalnego. Niemniej działalność jest prowadzona zgodnie z wszystkimi wymaganymi pozwoleniami oraz decyzjami środowiskowymi. Ponadto w 2017 roku w poszczególnych spółkach z Grupy został przeprowadzony audyt efektywności energetycznej. W 2017 roku nie zidentyfikowano awarii ze skutkiem środowiskowym oraz ewentualnych skażeń.

Wszystkie podejmowane inwestycje są optymalizowane pod kątem pro-środowiskowym z uwagi na ograniczenie zużycia energii i surowców wykorzystywanych do produkcji jednostki wyrobu gotowego czy też zmniejszenie negatywnego wpływu na otoczenie w innych obszarach np. ograniczenie emisji hałasu czy wibracji.

Działalność poszczególnych zakładów produkcyjnych nie jest prowadzona na obszarach chronionych. W związku z powyższym instytucja monitoringu przyrodniczego nie jest prowadzona.

W 2017 roku nie zostały zidentyfikowane/poniesione straty środowiskowe będące skutkiem działania spółek z Grupy Kapitałowej.

Nie były podejmowane działania mające na celu rekompensowanie środowisku naturalnego negatywnych skutków oddziaływania.

Ewentualne dodatkowe uciążliwości, jakie są identyfikowane dla najbliższego otoczenia, w którym jest prowadzona działalność produkcyjna są związane ze zwiększonym natężeniem ruchu samochodowego (hałas, zanieczyszczenie powietrza, zatory komunikacyjne oraz wpływ na infrastrukturę drogową i bezpieczeństwo mieszkańców w ruchu drogowym).

5.7 Społeczności lokalne

Poza emisjami odpadów i zanieczyszczeń oraz hałasu zakłady produkcyjne nie są źródłem szczególnego wpływu na otoczenie w tym na społeczności lokalne. W 2017 roku nie zostały zidentyfikowane skargi dotyczące działalności Grupy WBE złożone przez przedstawicieli społeczności lokalnych.

Polityka i kierunki zaangażowania społecznego na poziomie Grupy WBE nie zostały sformalizowane w formie oficjalnego dokumentu. Zakres działań w tym obszarze w 2017 roku był natomiast kreowany w toku indywidualnie podejmowanych działań w 2017 roku. Mając powyższe na uwadze Grupa, poprzez działania Jednostki Dominującej wspiera finansowo zarówno organizacje pożytku publicznego, jak i prywatne osoby potrzebujące wsparcia.

Łączna wartość świadczeń wypłaconych w tym obszarze w 2017 roku wyniosła ok. xxx tys. PLN i dotyczyła łącznie xx inicjatyw.

5.8 Pomoc publiczna

W 2017 roku spółki z Grupy WBE otrzymały wsparcie publiczne w postaci:

5.9 Pozostałe zagadnienia

5.9.1 Korupcja

Obszarami szczególnie narażonymi na możliwość wystąpienia incydentów korupcyjnych są działy zakupów oraz sprzedaży.

W celu ograniczenia ryzyka w ww. obszarze w Grupie funkcjonowała instrukcje zawierające opisy procesu oceny dostawców oraz procesu zakupów określających standardy zachowań w tym obszarze.

W 2017 roku nie wystąpiły zgłoszenia jak również potwierdzone przypadki incydentów noszących znamiona korupcji z udziałem spółek z Grupy WBE.

5.9.2 Prawa człowieka

W 2017 roku nie wystąpiły w Grupie WBE zgłoszenia jak również potwierdzone przypadki incydentów dotyczących pracy dzieci lub pracy przymusowej, naruszenia praw pracowniczych z udziałem spółek z Grupy WBE. Jednocześnie w związku z prowadzoną działalnością Emitent nie identyfikuje istotnych zagrożeń dla praw człowieka oraz przypadków łamania praw człowieka poza łańcuchem dostaw.

5.10 Ryzyko związane z działalnością Grupy WBE

5.10.1 Zarządzanie ryzykiem

Emitent posiada procedurę zapewnienia jakości, której zasadniczym celem jest ustalenie zasad postępowania podczas procesu zarządzania ryzykiem. Procedura ta ma zastosowanie w obszarach, gdzie odbywa się proces związany z zarządzaniem ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje skoordynowane i sformalizowane działania dotyczące zrzędzenia w odniesieniu do ryzyk i obejmują one planowanie, identyfikację, analizę, planowanie reakcji na ryzyko oraz monitorowanie.

Jednostka dominującej przy realizacji zadań, do jakich została powołana stosuje podejście oparte na ryzyku. Zarządzanie ryzykiem podczas realizacji procesów strategicznych (opracowanie strategii rozwoju firmy, planów marketingowych i finansowych) odbywa się za pomocą uznanych technik służących do porządkowania i analizy informacji, takich jak: SWOT, LoNGPESTEL, czy model 5 Sił Portera. Przy realizacji procesów podstawowych, do celów zarządzania ryzykiem wykorzystuje się metodę ilościową - liczbową analizę ryzyka w wariancie dwuczynnikowym.

Proces zarządzania ryzykiem jest działaniem cyklicznym oraz ciągłym i powinien odbywać się w czasie trwania całego projektu, od Etapu Przygotowania, aż po Zamknięcie projektu.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem wyróżnia się pięć podstawowych kroków (cztery ostatnie odbywają się cyklicznie):

- Planowanie zarządzania ryzykiem;
- Identyfikacja ryzyka;
- Analiza ryzyka (jakościowa);
- Planowanie reakcji na ryzyko;
- Monitorowanie ryzyka

5.10.2 Czynniki ryzyka i zagrożenia

Działalność Spółki narażona jest na różne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem zewnętrznym Spółki jak również związane bezpośrednio z ich działalnością.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności oznacza ryzyko niezdolności Emitenta do regulowania jego wymagalnych zobowiązań z powodu braku dostępnych środków. Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania. Ponadto, podmioty z Grupy dysponują wysokimi nadwyżkami pieniężnymi oraz realizują zaliczkowane kontrakty zagraniczne.

W przypadku materializacji ryzyka płynności może wystąpić konieczność pozyskania przez Emitenta dodatkowych środków na wykonanie jego bieżących zobowiązań lub zbycia posiadanych przez Emitenta aktywów na warunkach mniej korzystnych dla Emitenta. Takie zdarzenia mogą doprowadzić do wzrostu kosztów działalności Emitenta lub ograniczenia skali jego działalności, co z kolei może negatywnie wpłynąć na sytuację finansową Emitenta oraz jego zdolność do obsługi i wykupu Obligacji.

Ryzyko utraty kluczowej kadry

Charakter prowadzonej działalności wymaga znacznego udziału wysoko wykwalifikowanej kadry inżynierskiej wszystkich specjalności, w związku z czym dalszy rozwój Spółki jest bezpośrednio związany z umiejętnością utrzymania, szkolenia i motywowania obecnych pracowników jak i zatrudniania nowych.

Główną metodą pozyskiwania wysoko wykwalifikowanych pracowników jest oferowanie im konkurencyjnych warunków pracy i płacy. Przyjęty poziom wynagrodzeń oraz premii w kolejnych latach jest znacznie wyższy niż w roku 2017 i odpowiada średniemu wynagrodzeniu w dużych spółkach opierających się na specjalistycznej wiedzy pracowników. Aby ograniczyć ryzyko utraty kluczowej kadry kierowniczej podejmowane są działania polegające na:

- tworzeniu i wdrażaniu efektywnych systemów motywacyjnych;
- budowaniu więzi pomiędzy organizacją a pracownikami;
- monitorowaniu rynku pracy i w miarę możliwości oferowaniu konkurencyjnych warunków zatrudnienia.

Ryzyko działalności operacyjnej

Prowadzona przez Emitenta działalność operacyjna charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem dźwigni operacyjnej stąd istnieje ryzyko niedostosowania poziomu kapitału obrotowego w sytuacji ponadprzeciętnego wzrostu skali działalności. Zarząd Emitenta dokonuje analiz i prowadzi działania mające na celu przygotowanie Spółki oraz ich partnerów finansowych do zwiększonego zapotrzebowania na kapitał obrotowy. Działania Zarządu skupiają się na wypracowaniu zasad współpracy z bankami w celu pozyskania instrumentów finansowych zabezpieczających działania eksportowe oraz na pozyskaniu finansowania na realizację kontraktów i rozwój działalności poprzez emisję papierów dłużnych.

Ryzyko wzrostu zobowiązań z tytułu gwarancji bankowych oraz ubezpieczeniowych

W związku z dynamicznym wzrostem eksportu w ubiegłych okresach sprawozdawczych oraz pozyskaniem dużych kontraktów w ujęciu wartościowym konieczne było pozyskanie gwarancji bankowych oraz ubezpieczeniowych. Gwarancje zabezpieczone są majątkiem Spółki, co w przypadku niewywiązania się z kontraktów może negatywnie wpłynąć na sytuację finansową.

Ryzyko opóźnień realizacji kontraktu z MON

Współpraca z MON wiąże się z ryzykiem w postaci:

- niepełnego wydatkowania założonego budżetu MON oraz brakiem dokładnego oszacowania ostatecznych warunków umowy ramowej;
- faworyzowania przez MON podmiotów państwowych jako dostawców technologii; oraz
- opóźnienia wdrożenia programów operacyjnych MON, w których zamierza uczestniczyć Emitent.

Duża część przychodów Emitenta jest generowana przez projekty pozyskiwane w ramach przetargów organizowanych przez instytucje i spółki państwowe.

Ryzyko polityczne

Kondycja polskiego sektora zbrojeniowego jest uzależniona przede wszystkim od zamówień wojskowych. Czynnikiem ryzyka wpływającym na wzrost rynku polskiego jest niższy niż zakładany poziom budżetu MON na modernizację SZRP, mniejsze jego wykorzystanie w najbliższych latach oraz opóźnienia wdrożenia Programów Operacyjnych Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych RP, w których będzie uczestniczyć WBE. Zarząd w celu zmniejszenia tego ryzyka prowadzi aktywne działania marketingowe na rynkach zagranicznych mające na celu zwiększenie udziału przychodów eksportowych.

Ryzyko utraty kadry pracowniczej podczas konfliktów zbrojnych

Emitent dostarcza produkty przeznaczone głównie dla wojska. Zdarzają się sytuacje, w których sprzęt wykorzystywany jest w warunkach bojowych, wówczas pojawia się konieczność delegowania pracowników w zapalne rejony świata celem szkoleń, bądź serwisu sprzętu. Potencjalna strata pracownika może wiązać się z koniecznością wypłaty wysokich odszkodowań lub innych świadczeń. Zarząd stara się ograniczać ryzyko poprzez dodatkowe ubezpieczenia zarówno spółek, jak i samych pracowników.

Ryzyko walutowe

Z uwagi na fakt, iż spółki z Grupy realizują przychody w PLN, EUR i USD, a większość kosztów ponoszą w PLN, występuje ryzyko kursowe, które może mieć wpływ na wielkość przychodów. W latach 2018–2020 Emitent prognozuje wzrost sprzedaży eksportowej, oczekuje się, że będzie ona stanowiła ok. 40% przychodów ze sprzedaży. Największą część eksportu stanowią będą przychody w EUR (80%) pochodzące z Afryki Północnej oraz Malezji. Wahania kursów walutowych przy wysokim poziomie marży realizowanej na kontraktach eksportowych będą miały relatywnie ograniczony wpływ na zysk operacyjny podmiotów z Grupy.

Ryzyko stopy procentowej

Podmioty z Grupy są narażone na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z odsetkami od kredytów udzielonych przez zewnętrzne instytucje finansowe spółkom Grupy oraz Obligacji. Zobowiązania te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o WIBOR.

Ryzyko kredytowe

W podmiotach Grupy stosowana jest polityka kredytowa polegająca na sprzedaży produktów i świadczeniu usług oraz dostarczaniu finansowania – w dominującej mierze – klientom o sprawdzonej historii kredytowej oraz wiarygodności kredytowej.

Źródłem ryzyka kredytowego jest niepewność w zakresie tego, czy i kiedy zostaną uregulowane należności. Odbiorcami i kontrahentami spółek z Grupy są głównie MON oraz rządy innych państw. Z uwagi na fakt, iż spółki z Grupy dostarczają swoje rozwiązania również do krajów rozwijających się, występuje wysokie ryzyko braku terminowych płatności.

Ryzyko ujawnienia informacji chronionych

Na skutek celowego działania osób trzecich lub nieuczciwych pracowników, jak również błędów lub nieostrożności pracowników albo podwykonawców, chronione dane WBE lub jej klientów mogą zostać

ujawnione nieuprawnionym osobom. Zaistnienie takiej sytuacji może negatywnie wpłynąć na postrzeganie Spółki przez klientów i przełożyć się na negatywny wpływ na jej działalność, sytuację finansową, wyniki lub perspektywy rozwoju.

Ryzyko związane z możliwością zerwania kluczowych umów

Przychody Spółki w znacznym stopniu opierają się na realizacji kluczowych umów z odbiorcami w kraju oraz za granicą. Zerwanie takiej umowy może powodować znaczący spadek przychodów oraz wpływać na wyniki finansowe. Zarząd Emitenta ogranicza ryzyko poprzez stosowne zapisy o karach umownych, płatnościach częściowych za każdy etap lub dostawę, oraz stale monitoruje postęp prac, a także przepływy środków pieniężnych.

Ryzyko związane z niewypełnieniem kontraktów przez inne podmioty

Emitent realizuje umowy, których pierwszym etapem często są prace badawczo-rozwojowe mające na celu opracowanie lub dostosowanie produktu zgodnie z wymaganiami odbiorcy. Złożoność produkowanych systemów powoduje, że kontrakty realizowane są zwykle przez kilka podmiotów gospodarczych w ramach konsorcjum. Spółki z Grupy ograniczają ryzyko stosując odpowiednie postanowienia w umowach ustanawiających konsorcja, dokonując starannej selekcji podmiotów, z którymi je tworzą oraz podejmują współpracę wyłącznie z firmami mającymi ugruntowaną pozycję na rynku i potwierdzone kompetencje.

Niemniej, prace badawczo-rozwojowe zawsze obciążone są ryzykiem niewypełnienia zobowiązań kontraktowych w przypadku, gdyby inny niż Emitent członek takiego konsorcjum niewłaściwie wykonał powierzoną mu część zadań. Konsekwencją może być konieczność zapłaty kar umownych.

Ryzyko niewłaściwego oszacowania zakresu prac projektowych

Zyski podmiotów wchodzących w skład Grupy pochodzą głównie z realizacji złożonych projektów prowadzonych na podstawie kontraktów o ustalonym z góry harmonogramie oraz wynagrodzeniu. Podmioty z Grupy stosują złożone procedury, które z jednej strony ułatwiają przygotowanie właściwego planu, a z drugiej strony zapobiegają sytuacji wystąpienia nieprzewidzianych kosztów. Podmioty z Grupy zarządzają ryzykiem niewłaściwego oszacowania zakresu prac projektowych stosując oparte na światowych standardach i własnych doświadczeniach metody szacowania kosztów w projektach, określania harmonogramu oraz szacowania ryzyk mogących zagrozić prawidłowej realizacji zadań. Niemniej, realizacja tego typu umów narażona jest na ryzyko niedoszacowania kosztów projektu lub czasu jego wykonania.

Ryzyko zmian w przepisach prawnych

Spółka została utworzona i działa zgodnie z przepisami prawa polskiego. Pewne zagrożenie dla działalności mogą stanowić zmiany przepisów prawnych, w szczególności dotyczących zasad prowadzenia działalności gospodarczej, ładu korporacyjnego, rachunkowości, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz emisji i obrotu papierami wartościowymi, w tym obligacjami. W przypadku niejasnych sformułowań w przepisach prawnych lub braku spójności pomiędzy przepisami prawa krajowego a regulacjami prawa Unii Europejskiej, WBE może być narażona na rozbieżność w ich interpretacji przez inne podmioty, w tym przez jego kontrahentów, na niekonsekwentne orzecznictwo sądów powszechnych oraz na niekorzystne interpretacje wydawane przez organy administracyjne. Wszelkie istotne zmiany w przepisach prawnych dotyczących

WBE, jego klientów i kontrahentów oraz zmiany w ich interpretacji mogą mieć bezpośredni wpływ na jego podstawową działalność i powodować trudności w ocenie skutków przyszłych zdarzeń.

Ryzyko związane z możliwą wadliwością oferowanych produktów

Podmioty z Grupy dokładają wszelkich starań, aby oferowane rozwiązania były bezawaryjne i tworzone według obowiązujących standardów. Do umów wprowadzane są również postanowienia ograniczające roszczenia klientów w przypadku wadliwego działania produktów. Niemniej, systemy oferowane przez spółki z Grupy charakteryzują się dużą złożonością i często integrowane są z innymi systemami lub urządzeniami. Skomplikowane rozwiązania zwiększają ryzyko wystąpienia wad oferowanych produktów, co może przekładać się na większą liczbę i wysokość roszczeń klientów skierowanych do podmiotów należących do Grupy.

Ryzyko związane z przepisami podatkowymi oraz ich interpretacją

Cechą charakterystyczną polskiego systemu podatkowego jest niejednoznaczność przepisów prawa podatkowego, które dodatkowo ulegają wielokrotnym zmianom w ciągu roku kalendarzowego. Niestabilność systemu podatkowego, długie okresy przedawnienia zobowiązań podatkowych oraz możliwość nakładania dodatkowych obciążeń na instytucje finansowe mogą negatywnie wpływać na działalność i wyniki finansowe.

Ryzyko związane z ochroną informacji niejawnych w związku z Ustawą o Ochronie Informacji Niejawnych

Spółka specjalizuje się w tworzeniu rozwiązań dedykowanych przede wszystkim dla sektora obronnego. Działania prowadzone są na podstawie i w zgodzie z przepisami Ustawy o Ochronie Informacji Niejawnych, rozporządzeniami wydanymi do przywołanej ustawy, wytycznymi i zaleceniami Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Nieuprawnione ujawnienie lub utrata informacji niejawnych mogłoby mieć istotny wpływ na dalszą działalność.

5.10.3 Ryzyko dotyczące zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji

Ryzyko wzrostu kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników oraz kosztami pracowniczymi

Grupa WBE posiada zróżnicowaną kadrę obejmującą pracowników na stanowiskach produkcyjnych, administracyjnych, kierowniczych oraz dyrektorskich. Z uwagi na zmienne warunki gospodarcze, dążenie do konsekwentnego rozwoju działalności oraz optymalizacji organizacyjnej, jak również mając na względzie konieczność rozbudowywania ofert produktowej jest konieczne pozyskanie oraz utrzymanie wystarczającej liczby pracowników wykonujących zawody specjalistyczne, wymagające posiadania stosownych uprawnień, umiejętności oraz doświadczenia. Jednocześnie w związku z oczekiwaną sytuacją demograficzną nie można wykluczyć ograniczeń w dostępie do wykwalifikowanej kadry. Tym samym Grupa identyfikuje ryzyko wzrostu kosztów związanych z zatrudnieniem i utrzymaniem pracowników. W celu ograniczenia wpływu tego ryzyka Grupa podejmuje działania mające na celu wzmocnienie relacji z pracownikami Grupy Kapitałowej w szczególności poprzez zapewnienie świadczeń pozapłacowych oraz możliwość rozwoju osobistego w strukturach Grupy.

Ryzyko związane z wpływem na środowisko naturalne

Działalność prowadzona w poszczególnych zakładach produkcyjnych wymaga przestrzegania szeregu regulacji w obszarach dotyczących środowiska naturalnego w tym m.in. w zakresie emisji zanieczyszczeń

powietrza, zarządzania odpadami, wpływu na wody gruntowe, czy też ochrony flory i fauny w sąsiedztwie prowadzonej działalności produkcyjnej. Emitent podejmuje działania mające na celu zachowanie pełnej zgodności z poszczególnymi wymaganiami wyrażone m.in. w stosowaniu wewnętrznych instrukcji i procedur dedykowanych obszarowi środowiskowemu.

Ryzyko związane a aspektami społecznymi oraz związanymi z prawami człowieka

W relacjach ze społeczeństwem (w szczególności ze społecznościami lokalnymi) nie można wykluczyć wystąpienia sporu wynikającego z negatywnego wpływu będącego efektem działań Emitenta w toku prowadzonej działalności operacyjnej czy też w zakresie naruszenia przepisów odnoszących się do respektowania praw człowieka w łańcuchu dostaw w którym uczestniczy Grupa WBE. Poza ewentualnymi konsekwencjami finansowymi, skutkiem takiego sporu może być istotne pogorszenie wizerunku Emitenta co mogłoby wpłynąć na przyszłe relacje WBE z głównymi klientami z rynku krajowego, którzy w głównej mierze są podmiotami dysponującymi środkami publicznymi. W konsekwencji w obszarze relacji ze społecznościami lokalnymi podejmowane są działania mające celu eliminację, rozsądne ograniczenie lub niezwłoczne usuwanie skutków negatywnego wpływu jak również Grupa WBE uznaje za kluczowe prowadzenie działalności z poszanowaniem praw człowieka.

Ryzyko związane z działaniami korupcyjnymi

Obszary szczególnie narażone na możliwość wystąpienia incydentów korupcyjnych obejmują obszar zakupów oraz obszar sprzedaży. Jednocześnie część przychodów generowanych przez Grupę WBE pochodzi ze środków publicznych i tym samym wymagana jest szczególna uwaga oraz transparentność w działaniu Emitenta w relacjach z głównymi odbiorcami z poszczególnych krajów. W 2017 roku nie wystąpiły zgłoszenia jak również potwierdzone przypadki incydentów noszących znamiona korupcji z udziałem spółek z Grupy WBE.

5.11 Zgodność z regulacjami

W 2017 roku na spółki z Grupy WBE nie zostały nałożone jakiegokolwiek kary z tytułu brak zgodności prowadzonej działalności z regulacjami w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji jak również w 2017 roku nie zostały wszczęte postępowania sądowe lub administracyjne dotyczące naruszenia regulacji w ww. obszarach.

6 Dane Rejestrowe

Pełna nazwa podmiotu:	WB Electronics Spółka Akcyjna
Siedziba:	05-850 Ożarów Mazowiecki ul. Poznańska 129/133
Forma prawna:	Spółka Akcyjna
Dane rejestracyjne:	
NIP:	5262168387

REGON:	012890349
KRS:	<p>data rejestracji: 10-11-2010 numer KRS: 0000369722 oznaczenie sądu: Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego</p>
Zakres działalności:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Produkcja komputerów urządzeń peryferyjnych (PKD 26.20.Z), ✓ Produkcja sprzętu telekomunikacyjnego (PKD 26.30.Z), ✓ Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn (PKD 30.30.Z), ✓ Działalność związana z oprogramowaniem (PKD 62.01.Z), ✓ Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 72.19.Z). ✓ Inne zgodne z KRS

7 Podpisy osób zarządzających

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności WB Electronics S.A. zostało sporządzone w dniu 31 marca 2018 r.

.....
Piotr Wojciechowski

Prezes Zarządu

.....
Adam Bartosiewicz

Wiceprezes Zarządu